

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Hodnocení hospodaření zemědělského podniku

Bc. Jaroslava Salajová

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jaroslava Salajová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Hodnocení hospodaření zemědělského podniku

Název anglicky

Evaluation of the Economy of the Selected Farm

Cíle práce

Cílem práce je na základě provedených analýz vycházejících především z finanční analýzy vybraného zemědělského podniku vyhodnocení hospodářské situace podniku se stanovením návrhů doporučení a postupů pro budoucí vývoj podniku.

Metodika

Při zpracování teoretické části diplomové práce bude využita metoda studia odborné literatury a dostupných elektronických zdrojů. Praktická část se zaměřuje na podrobnou analýzu hospodaření vybraného podniku. Využívá získaná data z finanční analýzy zpracované dle základních metodických postupů a vycházející z účetních výkazů v časové řadě, dále pak dalších podnikových dokumentů a osobní konzultace s vedením společnosti. Samotné stanovení závěrů a doporučení bude s využitím syntézy výsledků provedených analýz v rámci diverzifikace aktivit podniku především na základě vybraných ukazatelů finanční analýzy.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

analýza, finanční analýza, ukazatelé finanční analýzy, účetní výkazy, účet zisků a ztrát, rozvaha, rentabilita, zadluženost

Doporučené zdroje informací

- GRÜNWARD, R, HOLEČKOVÁ, J.: Finanční analýza a plánování podniku, Ekopress, Praha, 2009, 978-80-86929-26-2
- HNILICA, J. – KISLINGEROVÁ, E. *Finanční analýza : krok za krokem*. Praha: C.H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- HOMOLKA, Jaroslav, PLETICHOVÁ, Dobroslava, MACH, Jiří. *Zemědělská ekonomika*. 1.vydání.Praha: ČZU v Praze PEF, 2010.131 s. ISBN: 978-80213-1830-4
- JINDŘICHOVSKÁ, I. – BLAHA, Z S. *Podnikové finance*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-025-2.
- LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy : [analýza účetních výkazů, hodnocení finanční výkonnosti, měření efektivnosti investic : případové studie, příklady, koncepce podnikového účetního systému]*. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1994-5.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2011.152 s. ISBN 978-80-251-3386-6
- SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.
- VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 ZS – PEF (únor 2018)

Vedoucí práce

Ing. et Ing. Ondřej Škubna, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 6. 11. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Hodnocení hospodaření zemědělského podniku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 3. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkoval(a) vedoucímu práce Ing. et Ing. Ondřeji Škubnovi, Ph.D. za odbornou pomoc a vstřícné jednání, díky kterému mohla vzniknout tato práce. Také bych chtěla poděkovat Ing. Libuši Kovářkové za trpělivost a podporu, kterou měla při spolupráci u této diplomové práce.

Hodnocení hospodaření zemědělského podniku

Souhrn

Diplomová práce se zabývá ekonomickou analýzou zemědělského podniku Blšany s. r. o. v letech 2013 - 2016. Podnik je rozdělen na rostlinnou a živočišnou výrobu. Zemědělská prvovýroba je zaměřena v rostlinné výrobě hlavně na řepu, pšenici, ječmen sladovnický, hořčici a pěstování chmele a živočišná výroba na chov masného skotu. Cílem diplomové práce je analyzovat hospodaření tohoto zemědělského podniku. V teoretické části je pozornost věnována finanční analýze, jejím metodám, postupům a také nákladovosti podniku. Analytická část se věnuje vybranému zemědělskému podniku a především nákladům střediska. Náklady jsou na základě vertikální a horizontální analýzy členěny podle významnosti a je sledován jejich vývoj v čase. Zároveň je podnik hodnocen z hlediska majetkové a kapitálové struktury. Také se část práce věnuje rozborům rozdílových a poměrových ukazatelů. Na základě provedených analýz jsou navržena doporučení pro jejich hospodaření v následujících letech.

Klíčová slova: analýza, finanční analýza, ukazatelé finanční analýzy, účetní výkazy, účet zisků a ztrát, rozvaha, rentabilita, zadluženost

Evaluation of farm management

Summary

This diploma thesis deals with the economic analysis of the agricultural enterprise Blšany s. In the years 2013 - 2016. The enterprise is divided into plant and livestock production. Agricultural primary production is concentrated in crop production mainly on beet, wheat, malting barley, mustard and hop growing and livestock production for cattle breeding. The aim of this diploma thesis is to analyze the management of this agricultural enterprise. In the theoretical part, attention is paid to the financial analysis, its methods, procedures and the cost of the company. The analytical part is devoted to the selected farm and, above all, to the costs of the center. Costs are based on vertical and horizontal analyzes according to materiality and their evolution over time is monitored. At the same time, the enterprise is evaluated in terms of property and capital structure. The part of the thesis is also devoted to the analysis of the difference and ratio indicators. On the basis of the analyzes carried out, recommendations for their management are proposed in the following years.

Keywords: analysis, financial analysis, financial analysis indicators, financial statements, profit and loss account, balance sheet, profitability, indebtedness

Obsah

1 Úvod.....	15
2 Cíl práce a metodika	16
2.1 Cíl práce	16
2.2 Metodika	17
3 Vznik a vývoj finanční analýzy	18
3.1 Podnik	18
3.1.1 Ekonomická podstata podniku.....	20
3.1.2 Hospodaření podniku	21
3.1.3 Finance a finanční struktura podniku.....	22
3.2 Cíle Finanční analýzy.....	23
3.2.1 Smysl finanční analýzy	23
3.3 Technická analýza podniku.....	25
3.4 Úloha finanční analýzy	27
3.5 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	27
3.5.1 Rozvaha	28
3.5.2 Přehled o finančních tocích (Cashflow).....	31
3.5.3 Příloha k účetní závěrce	32
3.6 Poměrová finanční analýza	33
3.6.1 Ukazatel – hlavní nástroj analýzy	33
3.6.2 Analýza likvidity.....	35
3.6.3 Analýza finanční stability	37
3.6.4 Analýza zadluženosti	39
3.6.5 Analýza finanční stability	40
3.6.6 Analýza rentability (ziskovosti, výnosnosti)	41
3.7 Analýza aktivity	44
3.8 Ekonomické modely v návaznosti na účetní závěrku	46
3.9 Dotace	49
3.9.1 Přímé platby	49
3.9.2 Program rozvoje venkova 2014-2020.....	50
3.9.3 GREENING	51
3.9.4 Platba pro mladé zemědělce	51
3.9.5 Dobrovolná podpora vázaná na produkci	51
3.9.6 LFA – vymezení jednotlivých oblastí.....	51
3.9.7 NATURA.....	52
3.10 Dopady dotací na produkci	52

4 Praktická část	55
4.1 Představení analyzované společnosti	55
4.2 Východiska pro finanční analýzu	56
4.3 Horizontální a vertikální analýza	57
4.4 Rozbor ukazatelů likvidity	61
4.5 Rozbor ukazatelů finanční stability.....	65
4.6 Rozbor ukazatelů zadluženosti.....	67
4.7 Rozbor ukazatelů rentability	71
4.8 Rozbor ukazatelů aktivit	74
4.9 Rozbor ukazatelů celkové výkonnosti podniku – bonitní a bankrotní modely	78
Index IN95	80
Altmanův test Z – score	81
Index bonity	83
Tafflerův test.....	84
5 Závěr.....	85
Seznam použitých zdrojů	88
Seznam použitých internetových zdrojů.....	90
PŘÍLOHY	91

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Aktivita.....	30
Tabulka č. 2 – Likvidita	62
Tabulka č. 3 – Běžná likvidita	62
Tabulka č. 4 – Pohotová likvidita	63
Tabulka č. 5 – Peněžní likvidita	64
Tabulka č. 6 – Finanční stabilita	65
Tabulka č. 7 – Podkapitalizování	66
Tabulka č. 8 – Kapitál	67
Tabulka č. 9 – Zadluženost	67
Tabulka č. 10 – Celková zadluženost	68
Tabulka č. 11 – Zadluženost vlastního kapitálu	69
Tabulka č. 12 – Dluhové/ úrokové krytí	70
Tabulka č. 13 – Ukazatele rentability	71
Tabulka č. 14 – ROE – Rentabilita vlastního kapitálu	72
Tabulka č. 15 – ROA – Rentabilita majetku	73
Tabulka č. 16 – ROS – rentabilita tržeb	74
Tabulka č. 17 – Aktivita	75
Tabulka č. 18 – Doba obratu stálých aktiv	75
Tabulka č. 19 – Doba obratu zásob	76
Tabulka č. 20 – Doba obratu pohledávek	77
Tabulka č. 21 – Doba obratu závazků	78
Tabulka č. 22 – Vývoj Indexu	79
Tabulka č. 22/1 – Quick test	79
Tabulka č. 22/2 – Quick test	79
Tabulka č. 22/3 – Quick test	79
Tabulka č. 23 – Index IN95	81
Tabulka č. 24 – Altmanův test / Z-score	82
Tabulka č. 25 – Index bonity	83
Tabulka č. 26 – Tafflerův test	84

Seznam grafů

Graf č. 1 – Běžná likvidita	63
Graf č. 2 – Pohotovlá likvidit.....	64
Graf č. 3 – Peněžní likvidita	65
Graf č. 4 – Podkapitalizování	66
Graf č. 5 – Celková zadluženost	68
Graf č. 6 – Zadluženost vlastního kapitálu	69
Graf č. 7 – Dluhové úrokové krytí	70
Graf č. 8 – ROE – Rentabilita vlastního kapitálu	72
Graf č. 9 – ROA - Rentabilita majetku	73
Graf č. 10 - ROS – Rentabilita tržeb	74
Graf č. 11 – Doba obratu stálých aktiv	75
Graf č. 12 – Doba obratu zásob	76
Graf č. 13 - Doba obratu pohledávek	77
Graf č. 14 – Doba obratu závazků	78
Graf č. 15 – Quick test	80
Graf č. 16 – Index IN95	81
Graf č. 17 – Altmanův test/ Z-score	82
Graf č. 18 – Index bonity	83
Graf č. 19 – Tafflerův test	84

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Rozvaha v letech 2013-2016
- Příloha č. 2 Výkaz zisků a ztrát v letech 2013-2016
- Příloha č. 3 Horizontální analýza rozvahy
- Příloha č. 4 Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát
- Příloha č. 5 Vertikální analýza rozvahy
- Příloha č. 6 Vertikální analýza výkazu zisků a ztrát
- Příloha č. 7 Přehled vypočtených ukazatelů – poměrová analýza
- Příloha č. 8 Statistika příjmů žádostí o přímé platby
- Příloha č. 9 Porovnání rozdělení obálky na přímé platby v mld. Kč
- Příloha č. 10 Plnění podmínky aktivního zemědělce
- Příloha č. 11 Přehled žádostí o SAPS
- Příloha č. 12 Srovnání obálek a sazeb SAPS v letech 2004 – 2017
- Příloha č. 13 Srovnání obálek a sazeb pro greening v letech 2015 – 2017
- Příloha č. 14 Srovnání zemědělské půdy deklarované pro SAPS dle zemědělských kultur
- Příloha č. 15 Sazby PVP

Zkratky

- A aktiva
- AEO agroenvironmentální opatření
- CF Cash flow
- CZ cizí zdroje
- ČR Česká republika
- ČPK čistý pracovní (provozní) kapitál
- ČPP čisté pohotové prostředky
- DPH daň z přidané hodnoty
- DI.A dlouhodobá aktiva
- DI.P dlouhodobá pasiva
- EAFRD Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
- EAGF Evropský zemědělský záruční fond
- EAT čistý zisk

EBIT zisk před zdaněním a úroky
EBITDA zisk před odečtením úroků
EBT zisk před zdaněním
ENRF Společná rybářská politika z Evropského námořního a rybářského fondu
EU Evropská unie
EZFRPV Evropský zemědělský fond rozvoje venkova
EZZFPP Evropský zemědělský záruční fond přímé platby
GREENING Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí
HRDP Horizontální plán rozvoje venkova
KBU krátkodobé bankovní úvěry
Kr.A krátkodobá aktiva
Kr.P krátkodobá pasiva
KZ krátkodobé závazky
LFA vymezení jednotlivých oblastí
NATURA soustava chráněných území
OA oběžná aktiva
OP RVMZ Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
PGRLF Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond
PRV Program rozvoje venkova
ROA rentabilita aktiv
ROS rentabilita tržeb
ROE rentabilita vlastního kapitálu
ROI rentabilita vloženého kapitálu
SAPS Single Area Payment Schem (jednotná platba na plochu)
SZIF Státní zemědělský intervenční fond
SZP Společná zemědělská politika
T tržby
TBM
TOP-UP Národní doplňkové platby
U nákladové úroky
VH výsledky hospodaření

ZK základní kapitál

ZPL závazky po lhůtě splatnosti

1 Úvod

Základem hodnocení fungování každého podniku, jak velké firmy, tak i malého živnostníka, by měla být finanční analýza. Ta však je samozřejmostí pouze u velkých společností, naopak malí podnikatelé se spíše rozhodují na základě informací z výkazu zisku a ztrát a svých finančních možností. Přitom finanční analýza ukáže, jak daná firma hospodaří, jaké má finanční zdroje a rezervy.

Je základní složkou finančního řízení a plánování. Používá se k posouzení aktuální hospodářské situace v podniku a k posouzení ekonomického zdraví podniku. Finanční analýza slouží jako zpětná vazba. V dnešní době je velice rozšířeným nástrojem využívaným jak veřejností, tak podniky. Finanční analýza je také důležitá při získání bankovního úvěru, dotací, obchodních partnerů či investorů.

Základem kvalitní finanční analýzy a následného posouzení celé finanční situace podniku jsou jak použité metody, tak především kvalitní informace a zvolená data. Na základě výsledků finanční analýzy podnik dokáže předvídat svůj budoucí vývoj. Výsledky finanční analýzy pak značně ovlivňují investiční a finanční rozhodování v podniku. Je to základ pro finanční plánování pro příští léta. Chybné provedení finanční analýzy nebo dokonce její úplná absence může vést ke špatnému rozhodnutí a v nejhorším případě až k bankrotu společnosti.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou část, která obsahuje úvod do finanční analýzy, její cíle a uživatele. Dále budou v této části identifikovány zdroje dat pro finanční analýzu a popsány vybrané ukazatele. K metodice při zpracování teoretické části diplomové práce bude využita metoda studia odborné literatury a dostupných elektronických zdrojů. V druhé praktické části bude představen vybraný podnik, u kterého bude zjišťována hospodářská situace z účetních výkazů v časové řadě, dále pak dle dalších podnikových dokumentů. V závěru práce bude na základě provedených analýz zhodnoceno finanční zdraví podniku a bude formulován návrh pro zvýšení hospodářské výkonnosti vybraného podniku.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě provedených analýz, vycházejících především z finanční analýzy vybraného zemědělského podniku, zhodnotit ekonomické hospodaření a odhalit případné poruchy v jejím hospodaření. Pro posouzení jsem si zvolila Zemědělskou společnost Blšany, s.r.o.

Pro provedení finanční analýzy jsem nejprve získala potřebné informační zdroje od vybraného podniku. Vstupní údaje jsou zejména čerpány z podnikového účetnictví, konkrétně z účetních výkazů, mezi které patří rozvaha a výkaz zisku a ztrát, a také z výročních zpráv společnosti. Bude posouzena výnosnost, platební schopnost a zadluženost podniku. Podnik čerpá státní dotace i dotace z Evropských dotačních fondů. Další informace jsou převzaty z příloh k účetní závěrce. Všechny informace použité v práci sledují období od roku 2013-2016.

Konkrétnějším účelem a smyslem finanční analýzy je provést pomocí speciálních metodických prostředků diagnózu hospodaření podniku a určit, zda se jedná o finančně zdravý podnik. Za takový se obecně považuje ten, který je v dané chvíli i perspektivně schopen naplňovat smysl své existence. A to je tehdy, pokud má schopnost trvale dosahovat takové míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je požadována investory vzhledem k výši rizika, s jakým je příslušný druh podnikání spojen.

Finanční analýza představuje soubor metod a aktivit použitelných k vyhodnocení informací, zejména z účetních výkazů, za účelem posouzení finanční situace a perspektivy podniku. Finanční analýza je nepostradatelná při přípravě co nejvíce správných, přesných a úplných podkladů pro finanční rozhodování a řízení podniku.

Výsledky finanční analýzy zaujímají klíčové postavení nejen při hodnocení současného a předvídání budoucího vývoje podniku, ale i celého odvětví. Hlavní úlohou finanční analýzy je neustále vyhodnocovat ekonomickou situaci podniku, která je výsledkem působení ekonomických i neekonomických faktorů, a vlivy těchto faktorů zohlednit při interpretaci výsledků. Současně by se finanční analýza měla snažit odhadovat budoucí vývoj jednotlivých ekonomických veličin nebo alespoň vytvořit základnu pro odhad možných změn ve vývoji stávajících trendů.

2.2 Metodika

Před zpracováním diplomové práce bylo nezbytné nejprve vybrat vhodný a zajímavý podnik pro provedení analýzy, získat potřebné údaje nejen o jeho hospodaření, ale také o jeho historii, zaměření, vývoji a celkovém kontextu jeho činnosti. Poté bylo nutné nastudovat velké množství odborné literatury, vybrat metody pro hodnocení a zvolit způsob a provedení finanční analýzy. Po provedení finanční analýzy jsou vypočtené hodnoty jednotlivých ukazatelů posouzeny s doporučením. Následně je k nim připojen komentář, který blíže specifikuje pozitivní či negativní výsledky.

Teoretická část představuje, že jsem si zvolila jako základní nástroj metodu finanční analýzy v její základní podobě, představuje vybrané skupiny ukazatelů, odhaluje způsob jejich hodnocení. Používanými metodami jsou analýzy absolutních ukazatelů, horizontální a vertikální analýza. Prováděné analýzy používají základních statistických metod a komparativních metod.¹ Dále představuji vybraný zemědělský podnik a specifika jeho podnikání, které ovlivňuje způsob financování, nejen z vlastní činnosti, ale i pomocí dotací. V charakteristice podniku je popsána struktura společnosti, stav zaměstnanců, struktura rostlinné a živočišné výroby, půdní fondy, na kterých podnik v daném období hospodařil a čerpal dotace.

Dle získaných odborných informací jsem praktickou část zpracovala pomocí tabulkového procesoru Excel, který nabízí všechny potřebné nástroje pro vyhodnocení, včetně automatického zpracování grafů ke všem ukazatelům. Kromě vertikální a horizontální analýzy jsem zpracovala všechny základní ukazatele poměrové analýzy (likvidity, zadluženosti, rentability a aktivity) a doplnila o výpočty bonitních a bankrotních modelů, které celý obraz hospodaření vyjadřují jednodušeji než složitější poměrová analýza. Informace získané pomocí finanční analýzy mi umožnily dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku a navrhnout případné doporučení.

¹ KINSLINGEROVÁ, E. a kol. *Manažerské finance*. 2. Přepřac. a rozš. Vyd. Praha: C. H.Beck, 2007, ISBN 9788071799030

3 Vznik a vývoj finanční analýzy

Termín „finanční analýza“ označuje zjednodušeně rozbor finanční situace podniku, především na základě údajů účetní závěrky. Obecně lze tvrdit, že tato činnost existuje stejně dlouho jako samotné peníze. V dnešní době se tedy nejedná o novou metodu, její vývoj byl dlouhý. V podnikové praxi se na vysoké úrovni využívá již několik desítek let. Za zemi jejího vzniku jsou považovány Spojené státy americké, tam nejprve finanční analýza spočívala ve znázorňování absolutních změn účetních výsledků, později byl zájem projeven o likviditu a následně se pozornost obrátila i na rentabilitu. V Americe se také začaly nejprve sestavovat tzv. odvětvové přehledy, s nimiž jsou firmy srovnávány podle oborů působnosti. I u nás byly publikace i praxe v podnicích nejprve zaměřeny na znázorňování změn účetních výsledků a až později se začala analýza využívat ke zjišťování úvěrové schopnosti podniku a k zajišťování hospodárnosti činnosti podniku.²

V současné době si lze pod pojmem finanční analýza představit rozbor jakékoli ekonomické činnosti, ve které hrají rozhodující roli peníze a čas. Analýza a plánování pohybu peněžních prostředků, kapitálu a finančních zdrojů se staly integrální součástí moderního finančního řízení.³

3.1 Podnik

Podnik je v českém právním řádu definován jako organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Jedná se tedy o věc v právním smyslu a jde proto o předmět, a nikoliv o subjekt práva. Závod patří podnikateli a má jednotné účelové určení – nejčastěji mu slouží k provozu jeho podnikání (původně byl podnik výslovně definován jako „soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání“.⁴

² NÝVLTOVÁ, R.; MARINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, ISBN 9788024731582

³ GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Praha, Ekopress, 2007, ISBN 9788086929262

⁴ SYNEK, M.; KISLINGEROVÁ, E. a kol. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. A dopl. Vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, ISBN 9788074003363

Podnikem je každý subjekt, který vykonává činnost bez ohledu na jeho právní formu a je základním prvkem národního hospodářství. Podnik se skládá z hmotných složek, jako je movitý a nemovitý majetek. Dále také osobní složky, pod které patří zaměstnanci a zaměstnavatelé a poslední složku tvoří nehmotný majetek (obchodní jméno, patenty, licence, ochranné známky, know-how).⁵

Hlavními funkcemi podniku jsou:

- výrobní,
- dodavatelská,
- vědeckotechnická,
- ekonomická,
- sociální,
- politická,
- vzdělávací,
- bezpečnostní funkce.⁶

Výrobní funkce je výroba spojená s produkcí výrobků a služeb. Dodavatelská funkce uspokojuje určité potřeby trhu. Ekonomická spočívá v tvorbě zisku na základě uspokojování cizích potřeb a vytváření základů pro další rozvoj. Vědeckotechnická funkce se snaží využívat nových vědeckých poznatků, nových technologií. Sociální je taková funkce, kdy fungování zaměstnanců závisí na příjmech. Politická funkce posiluje či oslabuje politická rozhodnutí a bezpečnostní funkce, kam lze zahrnout oblast bezpečnosti práce, ochrany majetku a životního prostředí.⁷

⁵ VOCHOZKA, M., MULAČ, P., a kol.; Podniková ekonomika, Grada Publishing a. s. Praha 2012; ISBN 978-80-247-4372

⁶ ROSOCHATECKÁ, E., a kolektiv 2012. *Ekonomika podniků*. 10. Vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2012. P. 209. 978-80-213-2259-2

⁷ VOCHOZKA, M.; MULAČ, P. a kol.; *Podniková ekonomika*, Grada Publishing a. s. Praha 2012; ISBN 978-80-247-4372

3.1.1 Ekonomická podstata podniku

Pojednává o lidských potřebách, způsobech jejich uspokojování a o vztazích mezi lidmi při uspokojování jejich potřeb.⁸

Odpovídá na tři navazující otázky, kdy je vymezen předmět zájmu. Týkají se výroby:

- co vyrábět - jaké statky vyrábět; dle potřeb lidí,
- jak vyrábět - tedy z jakých zdrojů, s jakými technickými prostředky, pracovními silami, s jakými technologickými procesy,
- pro koho vyrábět – množství a kvalita, cena, trh (místní, tuzemský a zahraniční).⁹

Uspokojování lidských potřeb výrobou a poskytováním služeb se uskutečňuje prostřednictvím spojování produkčních zdrojů:

- lidé (schopnost práce),
- přírodní zdroje (půda, voda, vzduch, zdroje energie, přírodní suroviny),
- kapitál – peníze a všechny vyrobené statky,
- řídicí práce,
- výkonná práce,
- hmotný investiční majetek,
- materiály.

Podniková ekonomika se zaměřuje na přímé okolí podniku, které je tvořeno dodavateli, odběrateli, zákazníky, konkurenty, dlužníky a věřiteli. Vliv okolí na podnik je silný. Za podstatné okolí se považují přírodní zdroje, rozvoj techniky a technologie, trh výrobků a služeb, právní normy, životní úroveň a životní styl, životní prostředí, finanční okolí, sociální faktory, politika.

Každý podnik za dobu svého působení prochází tzv. životním cyklem, který se skládá z fáze vzniku a počátečního rozvoje, fáze dalšího růstu, z fáze stabilizace a z fáze revize následuje další rozvoj podniku nebo jeho zánik.¹⁰

⁸ VOCHOZKA, M., MULAČ, P., a kol.; *Podniková ekonomika*, Grada Publishing a. s. Praha 2012; ISBN 978-80-247-4372

⁹ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, ISBN 9788073801748

¹⁰ GRÜN WALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Praha, Ekopress, 2007, ISBN 9788086929262

3.1.2 Hospodaření podniku

Nejdůležitější částí podniku je jeho hospodaření. To zjistíme odečtením nákladů od výnosů. Pokud výnosy převyšují náklady, jedná se o zisk. Převyšují-li náklady nad výnosy, jde o ztrátu.

Pojem náklad pojednává o složkách vydaných na výrobu vlastních výrobků za účelem výnosu. Složky nákladů v podniku jsou provozní náklady, do kterých spadá spotřeba materiálu a energie. Další položky jsou odpisy dlouhodobého majetku, finanční náklady a mimořádné náklady.¹¹

Výnosy se dělí na provozní výnosy, které podnik získá svou činností za prodej v podobě tržeb. Finanční výnosy jsou takové výnosy, které podnik zjistí úročením z cenných papírů, investic a vkladů. Mimořádné výnosy jsou ty, které podnik získá při prodeji odepsaného dlouhodobého majetku.

Pokud odečteme celkové náklady od celkových výnosů, získáme zisk nebo ztrátu před zdaněním. Od výsledku odečteme daň z příjmů, která je dnes jednotná jak pro fyzické, tak pro právnické osoby 19% sazbou.¹²

Tržby jsou hlavní výnosovou složkou v podniku, které podnik získal prodejem výrobků, zboží a služeb za určité časové období. Dále je nezbytné sledovat náklady. Využíváme k tomu kalkulaci vlastních nákladů. Slouží ke stanovení vnitropodnikových nákladů na výkony.¹³

¹¹ BLAHA, Z. S.; JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. Rouš. vyd. Praha: Managment Press, 2006, ISBN 8072611453

¹² SYNEK, M. a kolektiv *Podniková ekonomika*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 1999, ISBN 80-7179-736-7

¹³ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2011, ISBN 978-80-2513-386-6

3.1.3 Finance a finanční struktura podniku

K úspěšnému podnikání jsou potřebné prostředky, s kterými je uskutečňován chod podniku. K zajištění těchto prostředků potřebujeme nějaký zdroj financování. Konkrétní prostředky neboli majetek pořizujeme z finančních zdrojů, kterým říkáme kapitál. Rozvaha má podobu účtu, kdy na levé straně jsou zachycena všechna aktiva v podobě majetku. Na straně pravé jsou zachycena všechna pasiva v podobě kapitálu. Platí pravidlo, že aktiva celkem se musí rovnat celkovým pasivům.

V podniku dělíme finanční strukturu na vlastní a cizí kapitál. Vlastní kapitál je takový kapitál, který je financován majiteli podniku, díky kterému můžeme zjistit podíl na celkovém kapitálu a posoudit, jak moc je podnik nezávislý. Bez cizího kapitálu se dnes žádný podnik neobejde, jedná se o dluh, který je za určitou dobu splatný, a proto jej dělíme na krátkodobý a dlouhodobý cizí kapitál.¹⁴

Krátkodobý cizí kapitál zahrnuje krátkodobé bankovní úvěry, dodavatelské úvěry, zálohy přijaté od odběratelů, půjčky, nevyplacené mzdy, nezaplacené daně, které jsou splatné do jednoho roku.

Dlouhodobý cizí kapitál je takový kapitál, který je splatný déle jak jeden rok. Patří sem dlouhodobé bankovní úvěry, termínované půjčky, vydané podnikové obligace a dlužní úpisy, leasing a jiné dlouhodobé závazky. S cizím kapitálem se pojí náklady jako je úrok a další náklady spojené s jeho získáním. Oproti vlastnímu kapitálu je cizí kapitál mnohdy levnějším zdrojem. Důvody financování cizím kapitálem je nedostatek prostředků vlastního kapitálu, podnikatel nemá finanční prostředky v daném okamžiku potřeby. Negativní dopady cizího kapitálu může být zadluženost podniku, díky které se snižuje finanční stabilita. Hrozí zde bankrot.¹⁵

¹⁴ VOCHOZKA, M., MULAČ, P, a kol.; *Podniková ekonomika*, Grada Publishing a. s. Praha 2012; ISBN 978-80-247-4372

¹⁵ VLACH, J. a kol.; *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 1999, ISBN 978-80-247-1386-1

3.2 Cíle Finanční analýzy

Finanční analýze se někdy hovoří jako o metodě rozboru, ve které hrají dominantní roli finanční částky a čas. Cílem finanční analýzy podniku je zpravidla:

- posouzení vlivu vnitřního i vnějšího prostředí podniku
- analýza dosavadního vývoje podniku,
- komparace výsledků analýzy podniku,
- analýza vztahů mezi ukazateli,
- poskytnutí informací pro rozhodování do budoucnosti,
- analýza variant budoucího vývoje a výběr nejvhodnější varianty,
- interpretace výsledků včetně návrhů ve finančním plánování a řízení podniku.

Při provádění finanční analýzy je třeba brát v úvahu podmínku aplikovatelnosti (používají se metody adekvátní praktickým možnostem a podmínkám podniku), efektivnosti (vynaložené náklady na zpracování by neměly přesáhnout očekávané výnosy plynoucí z využití výsledků) a účelnosti (je realizována k předem vymezenému cíli).¹⁶

Nezastupitelnou roli zde sehrává účetnictví, které zobrazuje hospodaření podniku. Poskytuje údaje o majetku a dlužích podniku, o vloženém a vytvořeném kapitálu, o výnosech a nákladech, o peněžních tocích a o dosaženém výsledku hospodaření. Z dat účetních výkazů lze odvozovat vývoj finanční pozice podniku v budoucnosti. Finanční analýza umožňuje nejen posoudit stávající finanční situaci podniku, ale i její vývoj.

3.2.1 Smysl finanční analýzy

Smysl finanční analýzy spočívá v tom, že konečnému uživateli umožní z běžně dostupných informací získat informaci další, jinak nedostupnou.

V oblasti teorie i praxe lze najít velké množství definic pojmu finanční analýza. Jsou závislé nejen na úhlu pohledu konkrétního autora, ale také na konečném uživateli finanční

¹⁶ RŮČKOVÁ, P., *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rouš. vyd. Praha: Grada, 2010, ISBN 9788024733081

analýzy a na jeho potřebách. Finanční analýza bývá často charakterizována jako metodický nástroj, který získaná vstupní data systematicky třídí, agreguje, poměří mezi sebou navzájem, kvantifikuje vztahy mezi daty, hledá kauzální souvislosti mezi nimi a predikuje jejich vývoj. Tím rozšiřuje jejich vypovídající schopnost a zvyšuje informační hodnotu pro finanční rozhodování.¹⁷

Hlavním úkolem finanční analýzy je: „*Vytěžit z výkazů a dalších zdrojů informací, posoudit zdraví podniku a jeho slabiny a připravit podklady pro potřebná řídicí rozhodnutí.*“¹⁸

„*Finanční analýza představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření firmy. Jejím cílem je poznat finanční zdraví firmy, identifikovat slabiny, které by mohly v budoucnosti vést k problémům, a determinovat silné stránky, na kterých by firma mohla stavět.*“¹⁹

Dle Dluhošové je úkolem finanční analýzy kromě posouzení minulé, resp. současné finanční situace podniku také uvážení možností budoucího vývoje a přijetí nejrůznějších opatření ke zlepšení finanční situace podniku a k zajištění jeho další prosperity.²⁰

Vliv různých stran zainteresovaných na činnosti podniku se projevuje v oblasti výzkumu a vývoje, poskytování vysoce kvalitních služeb zákazníkům a šetrný přístup k životnímu prostředí. Podnikové aktivity:

- k akcionářům – vyplácet dividendy, usilovat o růst ceny akcií, pořádat výroční valné hromady a jednat ve shodě se zákonným statutem společnosti,
- k věřitelům – splácet dluhy v dohodnutých lhůtách, vyplácet úroky z půjček a vyhýbat se nadměrnému riziku,

¹⁷ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1.vyd. Brno: Computer Press, 2007, ISBN 9788025118306.

¹⁸ KOVANICOVÁ, D. a KOVANIC, P. *Podklady skryté v účetnictví*. 3. Aktualit. vyd. Praha: POLYGON, 1997, ISBN 80-85967-56-1.

¹⁹ BLAHA, Z.S. a JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rouš. vyd. Praha: Managment Press, 2006, ISBN 80-7261-145-3.

²⁰ DLUHOŠOVÁ, v. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*, 3. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2010, ISBN 9788086929682

- k zaměstnancům – vyplácet dohodnuté mzdy, zajišťovat bezpečnost práce a ochranu zdraví pracovníků a nést spoluodpovědnost v rozhodovacích procesech,
- k zákazníkům – dodržovat požadavky na kvalitu, lhůty dodávek a poctivě jednat,
- k dodavatelům – platit za dodávky v dohodnutých termínech a nezneužívat svou velkou kupní sílu k porušování dohodnutých dodávek,
- k veřejnosti – nést odpovědnost za zásahy do životního prostředí a za zneužití svého monopolního postavení
- ke státu – včas platit daně a svědomitě dodržovat veškeré zákony.

Kvalitativní analýza tak vytváří základní rámec pro technickou finanční analýzu.²¹

Podle Synka jde u finanční analýzy o zjištění výkonnosti firmy s cílem přispět ke zvýšení její hodnoty.²²

Dle Sedláčkové je smyslem finanční analýzy zkoumat finanční perspektivy dané společnosti a vytvořit základ pro finanční plán. Míjí tak na základě tří časové úrovně vyhodnocování – hodnocení podnikové minulosti, současnosti, ale i předpovídání budoucích finančních podmínek. Vše je založeno na časovém hledisku analýzy.²³

3.3 Technická analýza podniku

Technická analýza používá matematických, statistických a dalších metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným ekonomickým posouzením výsledků. Postup analýzy zahrnuje obvykle následující etapy:

1. Charakteristika prostředí a zdrojů dat – výběr srovnatelných podniků, příprava dat a ukazatelů, sběr dat a ověření použitelnosti ukazatelů.

²¹ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, ISBN 9788073801748

²² SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualit. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3494-1.

²³ SEDLÁČKOVÁ, H.; BUCHTA, K. *Strategická analýza*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006, ISBN 8071793671

2. Výběr metody a základní zpracování dat – volba vhodné metody analýzy a výběr ukazatelů, výpočet ukazatelů, hodnocení relativní pozice podniku.
3. Pokročilé zpracování dat – identifikace modelu dynamiky (analýza vývoje ukazatelů v čase), kauzální analýza hodnotící vztahy mezi ukazateli (pyramidální rozklady), korekce a zjištění odchylek.
4. Návrhy na dosažení cílového stavu – variantní návrhy na opatření, odhady rizik variantních řešení, výběr doporučené varianty.²⁴

Podle účelu, ke kterému analýza slouží, a podle dat, která používá, se rozlišuje:

1. Analýza absolutních dat (stavových i tokových)
 - analýza trendů (horizontální analýza)
 - procentní rozbor (vertikální analýza)
2. Analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)
3. Analýza poměrových ukazatelů
 - rentability
 - aktivity
 - zadluženosti a finanční struktury
 - likvidity
 - kapitálového trhu
 - provozní činnosti
 - cashflow
4. Analýza soustav ukazatelů
 - pyramidové rozklady
 - komparativně analytické metody
 - matematicko-statistické metody
 - kombinace metod²⁵

Na potřebách a účelu hodnocení podniku závisí i vynaložené náklady, respektive cena produktu nabízeného analytiky.²⁶

²⁴ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, a. s., 2009. ISBN 978-80-251-1830-6

²⁵ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, a. s., 2009. ISBN 978-80-251-1830-6

3.4 Úloha finanční analýzy

Finanční analýza představuje významnou součást komplexu finanční řízení podniku, neboť zajišťuje zpětnou vazbu mezi předpokládaným efektem řídicích rozhodnutí a skutečností. Je úzce spojena s finančním účetnictvím, které poskytuje data a informace pro finanční rozhodování prostřednictvím základních finančních výkazů: rozvahy, výkazu zisku a ztrát a přehledu o finančních tocích (cashflow), přílohy k účetní závěrce. Zdrojem pro finanční analýzu jsou i další zdroje z oblasti vnitropodnikového účetnictví, ekonomické statistiky, peněžního a kapitálového trhu. Nedostatkem účetních informací z hlediska finančního řízení je, že nezobrazují minulost a výhledy do budoucnosti. Samostatné souhrnné výstupy neposkytují úplný obraz o hospodaření a finanční situaci podniku, o jeho silných, slabých stránkách, nebezpečích, trendech a celkové kvalitě hospodaření. K překonání těchto nedostatků se využívá finanční analýza jako formalizovaná metoda, která poměruje získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřuje tak jejich vypovídající schopnost, umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku. Finanční analýza představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření podniku.²⁷

3.5 Zdroje informací pro finanční analýzu

„Finanční analýza potřebuje velké množství dat z různých informačních zdrojů a různé povahy. Vytěžit z výkazů a dalších zdrojů informací, posoudit finanční zdraví podniku a připravit podklady pro potřebná řídicí rozhodnutí je hlavním úkolem finanční analýzy.“²⁸

Úspěšnost finanční analýzy z velké části závisí také na kvalitě a komplexnosti použitých vstupních informací. Je důležité pamatovat na to, že v úvahu je třeba vzít všechna data, která by mohla jakýmkoliv způsobem ovlivnit výsledky hodnocení finanční situace

²⁶ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015, ISBN 978-80-7380-174-8

²⁷ Valach, J. a kolektiv. 1999. *Finanční řízení podniku*. Vydání II. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 9788086929712

²⁸ GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Praha, Ekopress, 2007, ISBN 978808692962

podniku. O tom, které zdroje informací budou při zpracování finanční analýzy využity, rozhoduje její účel a cílová skupina uživatelů.

Výchozím a základním zdrojem informací pro finanční analýzu jsou **výkazy finančního účetnictví**, zejména účetní závěrka. Ta podle zákona o účetnictví²⁹ obsahuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. Dobrovolně mohou společnosti sestavovat také výkaz o peněžních tocích (výkaz cashflow), přehled o změnách vlastního kapitálu a výroční zprávu.³⁰ Výkazy finančního účetnictví patří k informacím interního charakteru, neboť se přímo dotýkají analyzovaného podniku.

3.5.1 Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem. Uvádí jednotlivé položky aktiv a pasiv, zachycuje stav majetku v podniku a zdrojů jeho krytí ke zvolenému určitému okamžiku, většinou k poslednímu dni účetního období, v peněžním vyjádření. S výsledovkou rozvahy spojuje výsledek hospodaření, vzájemným pojítkem mezi rozvahou a výkazem cashflow je bilance příjmů a výdajů.

Rozvaha zachycuje v peněžním vyjádření stav majetku v podniku a zdrojů jeho krytí k určitému okamžiku, tj. k rozvahovému dni.³¹

Aktiva

Členění aktiv (majetku) na dlouhodobý majetek (stálá aktiva) – hmotný, nehmotný, finanční majetek. Krátkodobý oběžný majetek (oběžná aktiva) – zásoby, pohledávky, finanční majetek a přechodné účty aktiv.

Členění pasiv (zdroje) vlastní pasiva, respektive vlastní kapitál – základní kapitál, kapitálové fondy, fondy ze zisku, výsledky hospodaření minulých let, výsledky hospodaření běžného účetního období. Cizí pasiva, respektive cizí zdroje, které mají

²⁹ §18 odst. 1 zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰ Společnosti, které splní podmínky podle §20 a §21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, tyto výkazy sestavují povinně. Jedná se o překročení alespoň dvou z těchto tří kritérií: aktiva více než 40 mil. Kč, úhrn ročního obrátu více než 90 mil. Kč, přepočtený počet zaměstnanců vyšší než 50.

³¹ SŮVOVÁ, H. a kol. *Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači*. 1. vyd., Praha: Bankovní institut, 1999, ISBN 8072650270

závazkový charakter – rezervy, dlouhodobé závazky, krátkodobé závazky, bankovní úvěry a výpomoci, přechodné účty pasiv.

Pro členění aktiv na dlouhodobý majetek a krátkodobý majetek je rozhodující, zda se jejich přeměna v peníze uskuteční do jednoho roku či déle, případně zda bude dané aktivum užito. (tj. spotřebováno, prodáno apod.) během jednoho provozního cyklu.³²

Dlouhodobý majetek – v průběhu reprodukčních cyklů zachovává svou podobu, je odepisován a svou hodnotu postupně do hodnoty produkce. Z časového hlediska se dlouhodobý majetek nachází v podniku déle jako než jeden rok.³³

Oběžná aktiva – svou podobu v průběhu reprodukčního cyklu mění a přechází do spotřeby jednorázově. Doba vázanosti a využitelnosti oběžných aktiv je méně než jeden rok. Časové rozlišení aktiv zachycuje náklady a příjmy příštích období.³⁴

Množství i forma aktiv, která podnik vlastní, závisí především na charakteru vykonávaných aktiv. Tím že předmětem práce je finanční analýza zemědělského podniku, je nutné upozornit na některé skupiny aktiv, které mají pro zemědělskou činnost specifický význam. Jedná se především o živé organismy, tj. *zvířata a rostliny*, které jsou jak předmětem a prostředkem, tak i výsledkem zemědělské činnosti. Při klasifikaci (a také při oceňování) těchto biologických aktiv se vychází z užitků, které tato aktiva přinášejí, přičemž rozhodující je, zda tyto užitky souvisí se zemědělskou činností či nikoliv. Specifické účtování vyžadují zejména aktiva, jejichž užitky jsou těsně spjaté se zemědělskou činností. U těchto aktiv je třeba důsledně rozlišovat mezi dokončenou a nedokončenou výrobou, protože právě od tohoto členění se odvíjí jejich zařazení mezi aktiva oběžná či dlouhodobá. U oběžných aktiv vzniká zemědělská produkce v okamžiku sklizně, která pro aktivum představuje přerušení jeho životního procesu. Dlouhodobá aktiva jsou považována za „dokončená“ v okamžiku, kdy jsou schopna přinášet

³² HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008, ISBN 9788073573928

³³ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, ISBN 9788073801748

³⁴ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, ISBN 9788073801748

dlouhodobé užitky. Za tento okamžik je u zvířat zpravidla považováno dosažení rozmnožovací schopnosti, u rostlin pěstovaných za účelem sklizně se jedná o moment, kdy dosahují plné plodnosti.³⁵

Tabulka č.1 - Aktiva

Klasifikace biologických aktiv Dlouhodobá aktiva	Oběžná aktiva
Živočišná výroba <ul style="list-style-type: none"> ▪ dospělá zvířata – základní stáda ▪ dospělá zvířata k hospodářskému užívání 	Živočišná výroba <ul style="list-style-type: none"> ▪ mladá zvířata a dospělá chovná zvířata nezařazená do dlouhodobých aktiv (např. jateční, určená k prodeji)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostlinná výroba - trvalé porosty 	Rostlinná výroba <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedokončená rostlinná výroba (např. jednoleté nebo dvouleté rostliny)

Zdroj: International accounting standart n. 41. Agriculture; oceňování biologických aktiv a zemědělské produkce v rámci vstupu ČR do EU

Pasiva

Pasiva neboli zdroje krytí majetku zobrazujeme v rozvaze na straně pravé a dělíme je na zdroje vlastní, které si podnik vytvořil sám, nebo byly do podniku vloženy společníky a zdroje cizí, představující dluh společnosti, který musí být v různě dlouhém časovém horizontu uhrazen.

Stejně jako u aktiv se i u pasiv rozlišuje časové hledisko na položky splatné do jednoho roku (krátkodobá pasiva) a položky s delší splatností nad jeden rok (dlouhodobá pasiva) nebo položky, které nemají závazkový charakter (rezervy).³⁶

Vlastní kapitál – je tvořen základním kapitálem, který reprezentuje peněžní vyjádření vkladů všech společníků do společnosti, dále kapitálovými fondy, fondy ze zisku, výsledkem hospodaření minulých let a výsledkem hospodaření běžného účetního období. V porovnání s cizím kapitálem představuje daleko větší riziko pro věřitele. Jeho podíl na celkovém kapitálu je ukazatelem finanční jistoty a nezávislosti podniku.

³⁵ DVOŘÁKOVÁ, D. *Specifická účetnictví a oceňování v zemědělství*. Praha: Wolters Kluwer, 2012, ISBN 9788073579616

³⁶ GRŮNWALD, r. a HOLEČKOVÁ, J. 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2

Cizí zdroje – tvoří rezervy podniku, dlouhodobé závazky a dlouhodobé bankovní úvěry, krátkodobé závazky a krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci.³⁷

Výkaz zisku a ztrát

Je třeba upozornit na zásadní rozdíl mezi rozvahou a výkazem zisku a ztráty. Rozvaha je vždy sestavována k určitému časovému okamžiku a vypovídá o aktuálních stavech vykazovaných položek aktiv a pasiv. Výsledovka (výkaz zisků a ztrát) se sestavuje za určitý časový interval a zobrazuje přítoky (výnosy) a odtoky (náklady), které během daného období nastaly.³⁸

Výkaz zisku a ztrát konkretizuje, které náklady a výnosy za jednotlivé činnosti se podílely na tvorbě výsledku hospodaření běžného období, který je pak v rozvaze zobrazen jako jediný údaj. Slouží k posouzení schopnosti podniku zhodnocovat vložený kapitál.

Z ekonomických ukazatelů má výsledek hospodaření, zisk nebo ztráta jednoznačnou prioritu, při vyčíslení výsledku hospodaření (VH). VH provozní a finanční činnosti udává celkem VH za běžnou činnost, připočtením VH mimořádného dostáváme VH před zdaněním a po odečtení daně je výsledkem VH za účetní období, který je zobrazen ve vlastním jmění v rozvaze. Výkaz zisku a ztrát je sestavován při uplatnění tzv. aktuálního principu. Výnosy a náklady jsou členěny do tří skupin, podle jejich vztahu k činnosti podniku – na provozní, finanční a mimořádně.³⁹

3.5.2 Přehled o finančních tocích (Cashflow)

Metody výpočtu peněžních toků:

- **Přímá metoda** – existují dva výpočty, a to standardní přímou metodou, která vychází z peněžních příjmů a výdajů firmy (metoda čerpá z informací na účtech peněžních prostředků) – velmi pracná metoda, pro kterou je nutné upravit účetní systém. Z těchto důvodů vznikla tzv. upravená přímá metoda, která spočívá v

³⁷ HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008, 208 s., ISBN 9788073573928

³⁸ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, ISBN 9788025118306

³⁹ HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008, ISBN 9788073573928

přeměně nákladů a výnosů ve výsledovce na příjmy a výdaje skrze změny na účtech aktiv a pasiv.

- **Nepřímá metoda** – zjednodušeně je výsledek hospodaření upraven o nepeněžní a mimořádné položky hospodaření a o změny položek rozvahy.⁴⁰

Ačkoli je nepřímá metoda jednodušší, české i mezinárodní účetní standardy povolují nepřímou metodu jen pro výpočet provozní činnosti podniku-výsledek hospodaření mění v cashflow. Nicméně i tento výpočet může obsahovat nepeněžní transakce. Zpravidla tedy firmy sestavují cashflow za pomoci přímé i nepřímé metody s tím, že nepřímá metoda je použita na výpočet cashflow z provozní činnosti podniku.⁴¹

Cashflow z **provozní** činnosti zahrnuje příjmy a výdaje související s běžnou činností podniku. Jeho výše je ovlivněna změnami pracovního kapitálu (tj. změnami zásob, pohledávek a krátkodobých závazků z provozní činnosti). Nedílnou součástí provozního cashflow je také cashflow ze samofinancování. Peněžní toky z **investiční** činnosti zahrnují výdaje na pořízení dlouhodobého majetku a příjmy z jeho prodeje. Spadají sem také platby související s přijetím a poskytnutím úvěrů, půjček a finančních výpomocí spřízněným firmám. Cashflow z **finanční** činnosti obsahuje především změny vlastního kapitálu a přírůstky.⁴²

3.5.3 Příloha k účetní závěrce

Příloha se stala nedílnou součástí účetní závěrky. Obsahuje informace, které v rozvaze a výkazu zisku a ztráty nenalezneme. Příloha přispívá k objasnění skutečností, které jsou významné z hlediska externích uživatelů účetní závěrky, aby si mohli vytvořit správný úsudek o finanční situaci a výsledcích hospodaření podniku, provést srovnání s minulostí a odhadnout možný budoucí vývoj.⁴³

Je nedílnou součástí účetní závěrky a mnohdy poskytuje velmi významné informace pro uživatele účetní závěrky, které se nedají vyčíst jen z výkazů. Je nutné zdůraznit, že **příloha**

⁴⁰ http://www.faf.cz/Cash_flow/Metody-vykazovani-cash-flow.htm

⁴¹ http://www.faf.cz/Cash_flow/Metody-vykazovani-cash-flow.htm [cit.2018-03-20]

⁴² SEDLÁČEK, J. *Cash-Flow*. Brno: Computer Press, 2003, ISBN 8072268759

⁴³ KNÁPKOVÁ, A.; PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 9788024744568

je zveřejňována vždy bez ohledu na kategorizaci účetní jednotky (měla by tedy být uložena do sbírky listin spolu s rozvahou).⁴⁴

3.6 Poměrová finanční analýza

Poměrová finanční analýza je rozbor finanční situace podniku založený na poměrových ukazatelích. Patří k nejoblíbenějším ekonomickým metodám, především pro svou jednoduchost. **Její hlavní předností je, že převádí objemové (extenzivní) ukazatele různých podniků na společnou srovnatelnou bázi.** Umožňuje tak srovnávat aktuální ukazatele daného podniku s jeho historickými hodnotami nebo s ukazateli jiných společností. Poměrová analýza je hlavním reprezentantem technické analýzy a obvykle využívá elementární matematické postupy a metody.⁴⁵

Vychází z účetních výkazů rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Základem je podíl dvou absolutních ukazatelů. Např. zadluženost podniku vyjádříme jako podíl celkových dluhů na celkových zdrojích v %, rentabilitu tržeb jako podíl zisku připadajícího na 1 Kč tržeb (obvykle v %), obratovost zásob jako počet obrátek za rok (např. 6 *) nebo ve dnech. Poměrové ukazatele umožňují rychlý obraz o základních finančních charakteristikách firmy. Můžeme je označit jako určité síto, které zachytí oblasti vyjadřující hlubší analýzu.⁴⁶

3.6.1 Ukazatel – hlavní nástroj analýzy

Ekonomický ukazatel je obecně popisován jako číselný obraz ekonomické činnosti podniku. Každý ukazatel v sobě obsahuje nejen výsledek minulého vývoje, ale i zárodek vývoje budoucího. K tomu, aby se dalo posoudit, zda vývoj ukazatele je pozitivní či negativní, je třeba znát podnikové cíle. Interpretace výsledků analýzy ukazatelů by měla být orientována, stejně jako cíle společnosti, na budoucnost. Nejde jen o prosté komentování a popisování uplynulých činností a jejich dopadů, ale je třeba k výsledkům

⁴⁴ <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/priloha-k-ucetni-zaverce-od-roku-2016/>

⁴⁵ KALOUDA, F. *Základy firemních financí*. Brno: MU ESF, 2004, ISBN 80-210-3584-6

⁴⁶ <http://www.vlastnicesta.cz/metody/pomerova-analyza/> [cit.2018-03-20]

analýzy přihlížet, přijímat nápravná opatření a snažit se vývoj ukazatelů finanční analýzy optimalizovat a řídit.⁴⁷

Zjištěné hodnoty ukazatelů můžeme vyhodnocovat několika způsoby, a to buď srovnáním v čase, srovnáním v prostoru (benchmarking), porovnáním s plánem nebo vyhodnocením na základě expertních zkušeností.

Požadavky, kterým by ukazatele měly vyhovovat:

- používaný ukazatel by měl být v souladu s jevy, které měří a měl by mít potřebnou vypovídací schopnost,
- pro analýzu by měl být používán přiměřený počet ukazatelů,
- ukazatele musí být pro určité období stabilní, aby byla zajištěna srovnatelnost v čase, zároveň by však měly být citlivé na vývojové změny,
- měla by existovat dostupnost údajů pro jejich naplnění.

Finanční ukazatele můžeme rozdělit do skupin podle hlavních rysů finanční situace podniku, např. ukazatele likvidity, finanční stability, zadluženosti, rentability, aktivity, produktivity, na bázi peněžních toků nebo ukazatele pro hodnocení podniku z pohledu kapitálového trhu.⁴⁸

Toto rozdělení ukazatelů do skupin je důležité i z toho důvodu, že při analýze hrozí nebezpečí, že analytik bude zaplaven velkým objemem údajů a informací. Ty nejdůležitější skupiny ukazatelů jsou rozebrány v dalších kapitolách této práce. Vzhledem k rozsahu práce jsou dále vynechány ukazatele produktivity, ukazatele na bázi cash flow a ukazatele kapitálového trhu. Naopak pozornost je věnována ekonomickým modelům hodnocení celkové finanční situace podniku, tzv. bonitním a bankrotním modelům.⁴⁹

⁴⁷ BREALEY, R. A.; MYERS, S. C. *Teorie a praxe firemních financí*. 1. vyd. Praha: Computer press, 2000, ISBN 8072261894

⁴⁸ BREALEY, R. A.; MYERS, S. C. *Teorie a praxe firemních financí*. 1. vyd. Praha: Computer press, 2000, ISBN 8072261894

⁴⁹ HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008, ISBN 9788073573928

Analýza ukazatelů výnosnosti patří k nejdůležitějším ukazatelům hodnocení efektivnosti podniku. Vyjadřuje schopnost podniku „... *dosahovat přiměřený zisk a zhodnocovat tím kapitál do podniku vložený.*“⁵⁰

Analýza rentability v různých variantách poměřuje zisk ke kapitálovým vstupům. Je v současnosti velmi využívána, především při strategických rozhodovacích procesech, kdy „... *je třeba brát v úvahu, jakého ekonomického přínosu bylo dosaženo nebo se dosáhne vynaložením určité částky prostředků na určitý účel.*“⁵¹

3.6.2 Analýza likvidity

Analýza likvidity bývá také nazývána rozborem platební schopnosti či solventnosti podniku. Solventnost představuje obecnou schopnost podniku získat včas prostředky na úhradu svých závazků. Likvidita je chápána jako momentální schopnost uhradit penězi splatné závazky (je měřítkem okamžité solventnosti). Dobrá likvidita je považována za jednu ze základních podmínek fungování firmy v tržní ekonomice. Poměrové ukazatele likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit (čítatel), k tomu, co je třeba zaplatit (jmenovatel). K nejlikvidnějším formám majetku patří pokladní hotovost, peníze na bankovních účtech, splatné a doboyté pohledávky a část krátkodobých cenných papírů. Do čitatele ukazatele dosazujeme majetek s různou dobou likvidnosti a dostáváme tak několik modifikací ukazatele.⁵²

Běžná likvidita - ukazatel běžné likvidity je v některé literatuře nazýván také likvidita III. stupně. Ukazatel se používá pro běžnou orientaci o platební pohotovosti podniku. Porovnává oběžný majetek se splatnými, popř. v nejbližší době splatnými, závazky k určitému dni. Ukazatel prezentuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku, což znamená, kolikrát je podnik schopen uspokojit své krátkodobé věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na peněžní hotovost. Čím je vyšší hodnota ukazatele, tím je obecně pravděpodobnější zachování platební schopnosti

⁵⁰ GRÜNWARD, R. a HOLEČKOVÁ, J. 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2

⁵¹ GRÜNWARD, R. a HOLEČKOVÁ, J. 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.

⁵² SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a. s., 2011, ISBN 978-80251-3386-6

podniku. Tento poměr zajímá především krátkodobé věřitele podniku z hlediska pravděpodobnosti uhrazení jejich pohledávek. Ukazatel běžné likvidity je ovlivněn také způsobem ocenění zásob. Nevýhodou je, že nepřihlíží ke struktuře oběžných aktiv z hlediska jejich likvidnosti, ani ke struktuře závazků.⁵³

Pohotová likvidita - ukazatel pohotové likvidity neboli likvidity II. stupně je svou vypovídací schopností určen pro rozhodování banky, zda poskytnout podniku krátkodobý úvěr či nikoliv. Charakterizuje schopnost podniku krýt svými pohledávkami a peněžními prostředky své běžné potřeby a krátkodobé dluhy. Cílem ukazatele je odstranit vliv zásob, které mohou být zbytečně vysoké a někdy i neprodejně. Ukazatel porovnává tzv. pohotová oběžná aktiva ke krátkodobým závazkům a má vyšší vypovídací schopnost než běžná likvidita. Pro zvýšení vypovídací schopnosti pohotové likvidity se doporučuje očistit číselník poměru o nedobytné pohledávky.⁵⁴

Peněžní (hotovostní) likvidita - peněžní likvidita, neboli likvidita I. stupně, charakterizuje nejpřesněji platební pohotovost, tj. schopnost podniku krýt svými peněžními prostředky své běžné potřeby. Cílem peněžní likvidity je odstranit při výpočtu vliv pohledávek. V číselníku ukazatele jsou uvedeny jen likvidní prostředky I. stupně, tj. peníze a jejich ekvivalenty. Ukazatel informuje o tom, jakou část krátkodobých cizích zdrojů je podnik schopen okamžitě uhradit pomocí prostředků, které má rychle k dispozici (hotovost, ceniny, vklady u peněžních ústavů bez nebo s krátkou výpovědní lhůtou, obchodovatelné cenné papíry, šeky aj.). Vysoká hodnota sice poukazuje na dobrou likviditu, zároveň však upozorňuje na držení příliš velké hotovosti, jakožto neproduktivního aktiva.⁵⁵

⁵³ GRÜNWARD, R. a HOLEČKOVÁ, J. 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.

⁵⁴ GRÜNWARD, Rolf a HOLEČKOVÁ, Jaroslava. 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2

⁵⁵ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a. s., 2011, ISBN 978-80251-3386-6

3.6.3 Analýza finanční stability

Ukazatele zvané též jako ukazatele finanční úrovně vypovídají o skladbě kapitálu.

Základním ukazatelem finanční stability je ukazatel podkapitalizování, tzv. „zlaté bilanční pravidlo“, které vyjadřuje podíl krytí stálých aktiv dlouhodobým kapitálem. Ukazatel by měl dosáhnout hodnoty menší než 1, protože musí existovat určitá část vlastního kapitálu, která je nutná pro krytí běžných aktiv (tzv. čistý pracovní kapitál). Hodnota větší než 1 by signalizovala nestabilní situaci podniku a financování stálých aktiv krátkodobými cizími zdroji.⁵⁶

„Důležité při analýze finanční struktury podniku je brát v úvahu i náklady související s vlastním kapitálem. Často se vedení podniků chová, jako by byl vlastní kapitál zadarmo, ale opak je pravdou – vlastní kapitál je obecně dražší než kapitál cizí. Při určení nákladů na vlastní kapitál obvykle vycházíme ze vzorce pro vážený náklad kapitálu, bere se v úvahu i daňová sazba, protože tyto náklady nejsou na rozdíl od nákladů cizího kapitálu (úroků) daňově uznatelné, a potřebujeme znát tržní hodnotu vlastního kapitálu. Toto vymezení optimální kapitálové struktury lépe vystihuje převažující dlouholetou praxi finančního řízení v této oblasti jak ve vyspělých průmyslových zemích, tak i v České republice s nedokonale fungujícím kapitálovým trhem.“⁵⁷

Čistý pracovní kapitál

Rozdílové ukazatele - rozdílové ukazatele jsou vypočteny jako rozdíl určité položky aktiv s určitou položkou pasiv. Tyto rozdíly se ve finanční analýze označují jako fondy. Mezi nejčastěji používané fondy patří čistý pracovní kapitál, čisté pohotovové prostředky, čisté peněžně - pohledávkové finanční fondy.⁵⁸

Čistý pracovní kapitál je nejčastěji používaným rozdílovým ukazatelem, který je vypočtený jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy bez dlouhodobých pohledávek a celkovými krátkodobými dluhy. Přebytek krátkodobých aktiv nad krátkodobými závazky,

⁵⁶SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a. s., 2011, ISBN 978-80251-3386-6

⁵⁷BAŘINOVÁ, D., VOZŇÁKOVÁ, J. *Vyhodnocení a využití účetních výkazů pro manažery, společníky a akcionáře*. 1. vyd. – Praha: Grada, 2005 ISBN 80-247-1115-X

⁵⁸GRÜNWARD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2009 ISBN 978-80-86929-26-2

nás opravňuje o podniku usuzovat, že hospodaří opatrně, jelikož v případě výskytu nepříznivé finanční události má podnik určitý finanční polštář ve formě čistého pracovního kapitálu.⁵⁹

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva}$$

Alternativně lze čistý pracovní kapitál vypočítat jako rozdíl dlouhodobých zdrojů (vlastní kapitál + dlouhodobé závazky) a dlouhodobého majetku.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{dlouhodobé zdroje} - \text{dlouhodobý majetek}$$

Čisté pohotové prostředky

Někdy pod označením čistý peněžní majetek nebo peněžní finanční fond je přísnější ukazatel než čistý pracovní kapitál, jelikož vychází pouze z pohotových peněžních prostředků, tedy nejlikvidnějších aktiv, přičemž ale jako odčítanou hodnotu používáme okamžitě splatné závazky. Z běžné dostupných účetních závěrek však ukazatel vypočítat nelze, kvůli chybějícím vstupním datům. Proto je v práci uveden jen pro úplnost.⁶⁰

$$\text{Čisté pohotové prostředky} = \text{pohotové finanční prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond

Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond představuje kompromis mezi čistým pracovním kapitálem a čistými peněžními prostředky. Při výpočtu se od oběžných aktiv odčítají zásoby a nelikvidní pohledávky, následně jsou pak od takto upravených oběžných aktiv odečteny krátkodobé závazky.⁶¹

$$\begin{aligned} \text{Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond} = & \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní} \\ & \text{pohledávky} - \text{dlouhodobé pohledávky} - (\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé bankovní úvěry} \\ & \text{a výpomoci}) \end{aligned}$$

⁵⁹ GRÜNWARD, Rolf a HOLEČKOVÁ, Jaroslava. 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.

⁶⁰ RŮČKOVÁ, P. 2010. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1

⁶¹ GRÜNWARD, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku*, Praha, Ekopress, 2001, ISBN 80-86119-47-5

3.6.4 Analýza zadluženosti

V analýze zadluženosti podnik sleduje dlouhodobou finanční rovnováhu podniku. Ukazatele, které používá, bývají označovány také jako ukazatele struktury zdrojů nebo jako ukazatele finanční nezávislosti. V anglosaském prostředí je rozbor zadluženosti nazýván analýzou finanční páky. Je nutno zdůraznit, že neexistuje přímá souvislost mezi růstem finanční páky a insolventností podniku. Zadluženost nelze brát u podniku jako vysloveně záporné hodnocení firmy. U finančně stabilního podniku může dočasný růst zadluženosti vést ke zvýšení celkové rentability. Podstatnou roli zde také hraje čas a výše rizika - čím vyšší je riziko, tím vyšší je cena zdrojů, čím kratší doba potřeby zdrojů, tím nižší cena za ně.⁶²

Tyto ukazatele jsou výrazem schopnosti firmy přilákat investory, s cílem dosáhnout co nejnižší ceny za užití cizího kapitálu. U ukazatelů zadluženosti je velice důležité, v jakém oboru nebo odvětví firma pracuje. Jsou obory, kde je míra zadlužení vysoká a naopak, proto je nutné při hodnocení výsledků brát toto hledisko v úvahu.⁶³

Celková zadluženost - tento poměr bývá označován také jako ukazatel věřitelského rizika, neboť vyjadřuje, v jaké míře jsou cizí zdroje kryty majetkem podniku. Platí, že čím je hodnota ukazatele větší, tím vyšší je i finanční riziko podniku. Při výsledku hodnoty ukazatele pod hranicí 60 % se jedná o pozitivní vývoj, při překročení této hranice o negativní vývoj. Světový průměr se pohybuje mezi 30–60 %. Vyšší hodnoty jsou rizikem pro současné i budoucí věřitele, především pro banku. Nejedná se o ukazatel, který se manažeři firem snaží maximalizovat, spíše je stimuluje k tomu, aby se snažili najít optimální rovnováhu mezi výhodami a nevýhodami financování činnosti cizím kapitálem.⁶⁴

⁶² RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 1. vydání Praha: Grada Publishing, 2007 ISBN 978-80-247-1386-1

⁶³ KNÁPKOVÁ, A.; PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 2. Rouš. vyd. Praha: Grada, 2013 ISBN 9788024744568

⁶⁴ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 1. vydání Praha: Grada Publishing, 2007 ISBN 978-80-247-1386-1

Finanční nezávislost - vyjadřuje proporci, v níž jsou aktiva podniku financována penězi vloženými vlastníky. V čitateli je vlastní kapitál a ve jmenovateli celková aktiva. Ukazatel by se měl pohybovat mezi 40 – 50 %.⁶⁵

Zadluženost vlastního kapitálu – ukazatel vyjadřuje výši dluhů připadajících na 1 Kč vlastního kapitálu podniku. Tento poměr je nejčastěji používaným vyjádřením finanční páky. Hodnota poměru by se měla pohybovat do 100 %. Vyšší hodnota je možná jen dočasně, trvale vyšší hodnota je pak přijatelná jen u podniků s bezpečnými a stabilními příjmy. V případě využívání leasingového financování investic je nutno do čitatele zahrnout zůstatky leasingových závazků, protože zavazují podnik k sérii pevných plateb v budoucnu a jejich objemy se v rozvaze nezobrazí.⁶⁶

3.6.5 Analýza finanční stability

Ukazatele zvané též jako ukazatele finanční úrovně vypovídají o skladbě kapitálu.

Základním ukazatelem finanční stability je ukazatel podkapitalizování, tzv. „zlaté bilanční pravidlo“, které vyjadřuje podíl krytí stálých aktiv dlouhodobým kapitálem. Ukazatel by měl dosáhnout hodnoty menší než 1, protože musí existovat určitá část vlastního kapitálu, která je nutná pro krytí běžných aktiv (tzv. čistý pracovní kapitál). Hodnota větší než 1 by signalizovala nestabilní situaci podniku a financování stálých aktiv krátkodobými cizími zdroji.⁶⁷

Úrokové krytí - na rozdíl od výše popsaných ukazatelů, bere tento ukazatel v úvahu úroky placené z úvěrů, které významně ovlivňují celkovou finanční stabilitu podniku. V čitateli zlomku je provozní zisk a ve jmenovateli placené úroky. Ukazatel naznačuje, do jaké míry jsou úrokové povinnosti podniku kryty vytvářeným ziskem, tedy kolikrát je zajištěno placení úroků. Úrokové krytí zajímá především banky z pozice hodnocení bonity žadatele o úvěr.⁶⁸

⁶⁵ SUCHÁNEK, P. *Podnikohospodářská analýza*. 2. přeprac. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5412-7

⁶⁶ HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-7357-392-8

⁶⁷ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 1. vydání Praha: Grada Publishing, 2007 ISBN 978-80-247-1386-1

⁶⁸ SUCHÁNEK, P. *Finanční management: distanční studijní opora*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2007, ISBN 978-80-210-4277-3

3.6.6 Analýza rentability (ziskovosti, výnosnosti)

Ukazatele rentability patří mezi základní ukazatele v každém oboru podnikání a jejich hodnota umožňuje přímé srovnání podnikové výnosnosti s bankovními úrokovými sazbami. Ukazatele rentability sledují vydatnost tvorby zisku. Jsou měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, tj. dosahovat zisku použitím vloženého kapitálu. Počítají se jako podíl vyprodukovaného hospodářského výsledku vůči vloženému kapitálu. Vložený kapitál lze chápat různě – z ekonomického hlediska jako podnikový majetek, z finančního hlediska jako vlastní kapitál nebo z tržního hlediska jako tržby. Tomuto rozdělení také odpovídá složení jednotlivých ukazatelů této skupiny. V čitateli ukazatele se vyskytuje nejčastěji některá z podob hospodářského výsledku (celkový zisk, zisk z provozní činnosti, EBIT, EBITDA apod.) nebo tržby. Ukazatele rentability mají mít obecně rostoucí tendenci, ale jejich velikost a růst silně závisí na konkrétním odvětví podnikání.

Výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu.⁶⁹

Rentabilita majetku (ROA) - ukazatel rentability aktiv (Return on assets)

- je považována za základní verzi ukazatele rentability. Někteří autoři ho nazývají „ukazatelem produkční síly“. Poměruje provozní zisk vůči celkovým aktivům. Hodnotí efektivnost hospodářských prostředků bez ohledu na zdroje kapitálu a intenzitu zdanění. Je přímým ekvivalentem bankovního úroku z vkladu. Tento ukazatel stimuluje k vyřazování nepotřebných zásob a dlouhodobého majetku.⁷⁰

Rentabilita celkového kapitálu vyjadřuje celkovou výkonnost podniku, jeho výdělečnou schopnost nebo také reprodukční sílu. Měří rentabilitu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti financovány a bez vlivů daně z příjmů. Čím je ukazatel vyšší, tím je situace příznivější. Ukazatel udává, kolik korun zisku vynesla každá koruna investovaného kapitálu. Patří mezi nejdůležitější ukazatele finanční analýzy, hodnota by

⁶⁹ RŮČKOVÁ, P. 2010. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1

⁷⁰ GRŮNWALD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2009 ISBN 978-80-86929-26-2

měla být minimálně 8 %, (výnos z bezrizikového aktiva 3,5 % + inflace + riziko + požadovaný výnos)

Podle Holečkové „... informuje o tom, jaká by byla rentabilita podniku, kdyby neexistovala daň ze zisku.“⁷¹

$$ROA = \text{Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)} / \text{Celková aktiva} * 100$$

ROA = rentabilita aktiv

EBIT = zisk před zdaněním a úroky

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) – ukazatel rentability vlastního kapitálu

(Return on equity)

- vyjadřuje návratnost vloženého vlastního kapitálu, tj. jaký zisk dosahují vlastníci podniku v poměru ke svému majetku. Sestavuje se zásadně z čistého zisku. Dosažená hodnota by měla být vyšší než u ukazatele ROA, v opačném případě není pro vlastníky výhodné využití cizích zdrojů pro financování jejich podniku. Poměr by měl být rovněž vyšší než výnosová míra bezrizikové investice na finančním trhu, např. úroky ze státních dluhopisů. Ukazatel je dále vhodné porovnávat se situací v celém oboru.⁷²

Ukazatel vyjadřuje, s jakou účinností působí vlastní kapitál podniku, hodnotí pouze rentabilitu kapitálu, který vložili vlastníci podniku akcionáři. Investoři posuzují dosaženou míru rentability s ohledem na výnosnost jiných forem investic a požadují vyšší výnosnost zohledňující přírůžku za podstoupené riziko. Minimální hodnota je 10%. Tento ukazatel je velice důležitý pro vlastníky společností a pro budoucí investory.⁷³

Ukazatel rentability vlastního kapitálu „... vyjadřuje efektivnost reprodukce kapitálu vloženého akcionáři či vlastníky (přímo nebo nepřímo prostřednictvím akumulace

⁷¹ HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-7357-392-8

⁷² RŮČKOVÁ, Petra. 2010. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1

⁷³ RŮČKOVÁ, Petra. 2010. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1

nerozděleného zisku. ⁷⁴ROE vyjadřuje, kolik Kč je podnik schopen vytvořit z 1 Kč svého základního kapitálu.

$$ROE = \text{Zisk po zdanění (EAT)} / \text{Vlastní kapitál} * 100$$

ROE = rentabilita vlastního kapitálu

EAT = zisk po zdanění

Rentabilita tržeb (ROS) - ukazatel rentability tržeb (Return on sales)

- ukazatel je nazýván také jako ziskové rozpětí a má zásadní význam. Poměřuje čistý zisk proti celkovým tržbám a vyjadřuje tak, kolik zisku vyprodukuje podnik každou korunou tržeb. Vliv na hodnotu ukazatele má také míra daňového zatížení a výše úrokových sazeb. Proto se někdy používá tzv. provozní ziskové rozpětí, které poměřuje provozní zisk vůči nákladům. Tento ukazatel lépe odráží cenovou strategii společnosti a zejména hospodárnost. Dosažená hodnota by měla být co nejvyšší.

Představuje poměr v čitateli zahrnující výsledek hospodaření a ve jmenovateli tržby. Vyjadřuje podíl ziskové přírážky – marže, na celkových tržbách, říká se mu ziskové rozpětí, udává, kolik čistého zisku dokáže podnik vyprodukovat na 1 Kč tržeb. Hodnota tohoto ukazatele je velmi závislá na odvětví a pohybuje se od 2 % do 50 %. Požadovaná hodnota by měla být nad 10 %. Tento ukazatel je velmi důležitý pro srovnání s konkurencí.⁷⁵

Dle Růčkové tento ukazatel patří k běžně sledovaným ukazatelům finanční analýzy. „*Jeho nízká úroveň dokumentuje chybné řízení firmy, střední úroveň je znakem dobré práce managementu firmy a dobrého jména firmy na trhu, vysoká úroveň ukazatele na nadprůměrnou úroveň firmy.*“⁷⁶

$$ROS = \text{Zisk EAT} / \text{Tržby} * 100$$

ROS = rentabilita tržeb

EAT = zisk po zdanění

⁷⁴ HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-7357-392-8

⁷⁵ GRÜNWARD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2009 ISBN 978-80-86929-26-2

⁷⁶ RŮČKOVÁ, Petra. 2010. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1

3.7 Analýza aktivity

Poměrové ukazatele aktivity poměřují především intenzitu využívání majetku a vyjadřují vázanost kapitálu neboli likviditu majetku. Charakterizují, jak efektivně podnik hospodaří s určitými složkami aktiv, a s velikostí vstupů poměřují výstupy, nejčastěji tržby. Měří jak celkovou rychlost jeho obratu jako celku, tak i obrátkovost jednotlivých majetkových složek. Pro výpočet těchto ukazatelů je třeba použít průměrné hodnoty veličin získaných z rozvahy. Obecně platí, že čím je počet obrátek vyšší (a doba obratu kratší), tím je situace příznivější. V čitateli se objevuje veličina, jejíž obrat měříme, a ve jmenovateli tržby.⁷⁷

Doba obratu stálých aktiv - ukazatel vypovídá o intenzitě, s jakou podnik užívá stálá aktiva pro dosažení tržeb. Počítá se jako poměr stálých aktiv a tržeb přepočtený dle počtu dní za počítané období. Čím je doba obratu stálých aktiv kratší, tím lépe. Obecně žádoucí pokles může však být také důsledkem nedostatečné obnovy stálých aktiv, proto je většinou potřeba provést hlubší analýzu dat vstupujících do výpočtu.⁷⁸

Ukazatel obratu celkových aktiv, označován jako vázanost celkového vloženého kapitálu má následující tvar:

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{tržby} / \text{aktiva}$$

Doba obratu zásob - tento ukazatel vyjadřuje počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podnikání, to znamená časový interval od okamžiku nákupu materiálu do doby prodeje výrobků. Poměr lze sledovat i za jednotlivé složky zásob. Vypočtená hodnota by měla být co možná nejnižší. Doporučené hodnoty se liší dle charakteru výroby. Důležité je proto sledovat především vývoj ukazatele v čase a ve srovnání s plánovanými hodnotami.⁷⁹

Ukazatel udává, kolik dní je třeba prodávat, aby se zaplatily zásoby. Má následující tvar:

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / \text{tržby} / 365$$

⁷⁷ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a. s., 2011, ISBN 978-80251-3386-6

⁷⁸ NÝVLTOVÁ, R.; MARINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, ISBN 9788024731582

⁷⁹ KNÁPKOVÁ, A.; PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 9788024744568

Doba obratu pohledávek - vypovídá o tom, kolik dní je kapitál podniku vázán ve formě pohledávek. Mluvíme o průměrném inkasním období, které vyjadřuje, za jak dlouho jsou pohledávky splaceny. Počítá se jako poměr pohledávek, většinou z obchodního styku, a celkových tržeb přepočtený na sledované období. Hodnota ukazatele by měla být opět co nejnižší, stejně jako u ostatních složek aktiv, a vývoj ukazatele v čase by měl mít sestupnou tendenci.⁸⁰

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{pohledávky} / \text{tržby} / 365$$

Doba obratu závazků - vyjadřuje průměrné platební období, což znamená dobu, která v průměru uplyne mezi nákupem materiálu, zboží či služeb a jejich úhradou. Hodnota ukazatele by měla být přibližně v souladu s průměrnou dobou obratu pohledávek, pokud možno delší, protože se ve většině případů jedná o levný neúročený dodavatelský úvěr. Do čitatele se většinou uvádí krátkodobé závazky bez bankovních úvěrů a poměří se s tržbami.⁸¹

$$\text{Doba obratu závazků} = \text{závazky} / \text{tržby} / 365$$

„Obecně je možno konstatovat, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby nebyla narušena finanční rovnováha ve firmě.“⁸²

⁸⁰ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy*. 2. dopl. vyd. Brno: Computer Press, 2001, ISBN 8072265628

⁸¹ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1

⁸² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1

3.8 Ekonomické modely v návaznosti na účetní závěrku

V současné praxi je velmi frekventované používat pro celkovou analýzu finanční situace podniku a zhodnocení jejího finančního zdraví soustavy ukazatelů. Jejich hlavní výhodou je, že se jedná o rychlou a srovnatelnou analýzu. Uživatelé analýzy si stanoví ukazatele, které by chtěli sledovat, a většinou je modifikují dle své potřeby.⁸³

Soustavy ukazatelů můžeme prakticky rozdělit na bonitní modely a bankrotní modely. Podle Kaloudy⁸⁴ bankrotní a bonitní modely vypovídají o finančním zdraví podniku, příp. o finanční tísní. Finanční tíseň je možno definovat jako ztrátu likvidity podniku, kterou je nutno řešit buď změnou ve způsobu financování firmy, nebo změnou organizace výrobního procesu, jejichž cílem je zastavit a odvrátit směřování k úpadku.

Bonitní modely jsou orientovány spíše na investory a vlastníky. Jsou to diagnostické modely, které určují, zda jde o dobrou nebo špatnou firmu. Jsou z velké míry založeny na teoretických základech a umožňují posoudit pozici firmy v komparaci s větším souborem srovnávaných subjektů nebo s odvětvovými průměry. Z časového hlediska se vypočítávají „expost“ a jsou zaměřeny na popis dosažených výsledků a poznání příčin. Odrážejí kvalitu firmy podle výkonnosti. Mají vypovídající schopnost především směrem k vlastníkům a investorům, kteří nemají k dispozici údaje pro propočet čisté současné hodnoty firmy.⁸⁵

Bankrotní modely jsou naopak určeny především věřitelům. Mají predikční funkci. Informují o tom, zda firmě hrozí v blízké budoucnosti bankrot. Jsou odvozeny na základě dat firem, které v minulosti zkrachovaly nebo naopak prosperovaly. Vychází z předpokladu, že ve společnosti dochází již tři až pět let před úpadkem nebo ohrožením k poruchám a anomáliím a že lze tyto symptomy typizovat a identifikovat.

⁸³ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80251-3386-6

⁸⁴ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-174-8

⁸⁵ NEUMAIEROVÁ, I. a NEUMAIER, I. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0125-1

„... charakterizují schopnost firmy dostát svým závazkům a jsou důležité zejména pro věřitele.“⁸⁶

Quicktest - tento bankrotní model vznikl v Rakousku kolem roku 1990. Jedná se o systém čtyř ukazatelů profesora Kralicka. Z každé oblasti analýzy (stability, rentability, likvidity a hospodářského výsledku) vyhodnotí jeden základní ukazatel. Základem testu je, že pro každý ukazatel existuje norma, podle které je možné oznámkovat zkoumaný podnik od jedné do pěti. Průměrná hodnota ukazatelů pak prozradí, jak si podnik vede. „... poskytuje rychlou možnost s poměrně velmi dobrou vypovídající schopností „oklasifikovat“ analyzovanou firmu.“⁸⁷

Index IN95 – jedná se o index důvěryhodnosti, vhodný pro podmínky naší ekonomiky. Vznikl na základě matematicko - statistických modelů ratingu a z praktických zkušeností při analýzách podniku. Skládá se ze šesti ukazatelů z oblasti zadluženosti, aktivity, výnosnosti i likvidity s různou vahou. Kriteriační hodnoty ukazatelů jsou stanoveny jako vážený průměr za jednotlivé obory. Je stanoveno, v jakých hodnotách by se měla výše ukazatele pohybovat, aby mohl být podnik považován za bonitní.⁸⁸

Altmanovo bankrotní skóre – bankrotní model, známý také jako Altmanův index důvěryhodnosti „Z“. Patří u nás mezi nejznámější a je nejvíce používaným modelem. Profesor Altman sestavil index obsahující pět ukazatelů s různými váhami na základě analýzy provedené v šedesátých až osmdesátých letech v několika desítkách podniků. Hodnocení se zaměřuje především na ukazatele efektivnosti. Protože v indexu chyběl ukazatel definující v současné době naši ekonomiku, a to ukazatel charakterizující vysokou platební neschopnost, vznikl i modifikovaný index pro podmínky české ekonomiky, který obsahuje ukazatelů šest.⁸⁹

⁸⁶ SYNEK, M. *Ekonomická analýza*. vyd. 1 Praha: Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0603-3

⁸⁷ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80251-3386-6

⁸⁸ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80251-3386-6

⁸⁹ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-174-8

Index bonity – řadíme mezi bonitní modely. Nejvíce se používá v německy mluvících zemích. Skládá se ze součtu šesti ukazatelů s různou vahou důležitosti. Rovněž v průběhu let prošel několika modifikacemi.⁹⁰

Taflerův test - patří mezi bankrotní modely. Pan Tafler ho publikoval v roce 1977. Vyhodnocuje pouze čtyři poměrové ukazatele, kterým přisoudil váhy v %. Více než padesátiprocentní důležitost přisoudil ukazateli porovnávajícímu pasívní stranu rozvahy, a to zisk před zdaněním (jako zástupce vlastního kapitálu) ke krátkodobým závazkům (jako zástupce cizího kapitálu). Ostatní tři ukazatele pak mají váhu každý mezi 13-18 %.⁹¹

⁹⁰ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80251-3386-6

⁹¹ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80251-3386-6

3.9 Dotace

Dotační zdroje lze v České republice (ČR) rozdělit na dvě základní skupiny podle zdroje finančních prostředků. Po vstupu ČR do Evropské unie (EU) jsou zemědělským podnikům nabízeny evropské dotační programy, které jsou vhodně doplněny národními dotačními programy, které jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu ČR. Evropské dotační programy jsou většinou částečně kofinancované ze státního rozpočtu ČR. Evropské dotační programy spolu s národními doplňkovými platbami administruje a vyplácí Státní zemědělský intervenční fond.⁹²

Státní zemědělský intervenční fond je právnickou osobou se sídlem v Praze a jeho činnost se řídí zákonem o Státním zemědělském intervenčním fondu č. 256/2000 Sb., ve znění zákona č. 128/2003 Sb. a ve znění zákona č. 85/2004 Sb. a prováděcími právními předpisy ve formě nařízení vlády. Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) je akreditovanou platební agenturou-zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů. Dotace z EU jsou v rámci Společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a v rámci Společné rybářské politiky z Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF). Program rozvoje venkova (PRV), který čerpá finanční prostředky z EAFRD, nahradil Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ).⁹³

3.9.1 Přímé platby

a) Jednotná platba na plochu (SAPS – Single Area Payment Scheme)

Přímé platby jsou ve všech oblastech stejné, jejich příjem není podmíněn dosažením určité produkce, ale vztahují se na rozlohu – počty hektarů zemědělské půdy. Dotace je poskytnuta orné půdě, trvale travním porostům, sadům, na chmelnice, vinice, zahrady a také školka a jiná kultura. Není z hlediska nároku na dotace důležité, jakým plodinám bude rozloha věnována. Dochází tak k nahrazování méně poptávaných potravin

⁹² <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/> [cit.2018-03-06]

⁹³ <http://www.szif.cz/cs/szif> [cit.2018-03-06]

těmi více vyhledávanými, což je pozitivním faktem. Je faktem, že přímé platby se liší v závislosti na méně příznivých oblastech. Čím méně kvalitní oblast, tím menší podporu získá. Pouze jednotné platby na plochu těmito oblastem zaručí stejné příjmy. Méně příznivé oblasti tak budou závislé na dalších pomocích bez ohledu na přímé platby.⁹⁴

Nařízení vlády č. 47/2007 Sb., v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství. Stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků pocházejících z půdy uvedené do klidu.⁹⁵

b) Národní doplňkové platby (TOP-UP)

Patří k přímým podporám a jsou poskytovány v souladu s nařízením vlády č. 112/2008 Sb., v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství. Stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám.⁹⁶

Slouží k dorovnání vybraných komodit, které byly zjednodušením plateb v systému jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS) znevýhodněny oproti plnému systému přímých podpor v původních, tzv. starých zemích EU.

3.9.2 Program rozvoje venkova 2014-2020

Evropská komise schválila finální znění základního programového dokumentu Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020 dne 26. 5. 2015.

Díky Programu rozvoje venkova do českého zemědělství poputuje v příštích letech téměř 3,5 miliardy EUR (více než 96 miliard korun). Z toho bude 2,3 miliardy EUR (62 miliard korun) z unijních zdrojů a 1,2 miliardy EUR (34 miliard korun) z českého rozpočtu.⁹⁷

Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro

⁹⁴ STŘELEČEK, F, LOSOSOVÁ. Economic impact of several variants of additional direct payments for the years 2005 and 2006 on Czech agriculture. *Agricultural Economics* [on-line]. 2005, ISSN 1805-9295.

⁹⁵ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2007-47> [cit.2018-03-06]

⁹⁶ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-112> [cit.2018-03-06]

⁹⁷ <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>[cit.2018-03-06]

konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.⁹⁸

3.9.3 GREENING

– platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí

Cílem je podpořit zemědělské postupy se zaměřením na oblasti klimatu a životního prostředí. Jako základní postupy byly vymezeny: diverzifikace plodin, zachování úrovně trvalých travních porostů a zřizování ploch v ekologickém zájmu. Podpora bude vyplácena formou příplatku o opatření SAPS.⁹⁹

3.9.4 Platba pro mladé zemědělce

Podpora je určena mladým zemědělcům, kteří začínají podnikat v zemědělství, ať již jako fyzická nebo právnická osoba. Cílem podpory je usnadnit založení zemědělského podniku a jeho rozvoj v počátečních letech podnikání. Bude vyplácena formou příplatku k opatření SAPS.¹⁰⁰

3.9.5 Dobrovolná podpora vázaná na produkci

Podpora je produkci brambor určených pro výrobu škrobu, konzumních brambory, chmele, ovocných druhů s vysokou pracností, ovocných druhů s velmi vysokou pracností, zeleninových druhů, cukrové řepy, bílkovinných plodin, chov telete masného typu, chov krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka, chov bahnice nebo chov kozy.¹⁰¹

3.9.6 LFA – vymezení jednotlivých oblastí

Informace pro žadatele o novele nařízení vlády č. 75/2007 Sb. a souvisejících nařízení vlády

⁹⁸ <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/> [cit.2018-03-06]

⁹⁹ <https://www.szif.cz/cs/greening> [cit.2018-03-06]

¹⁰⁰ <https://www.szif.cz/cs/mladyz> [cit.2018-03-06]

¹⁰¹ <https://www.szif.cz/cs/vcs> [cit.2018-03-06]

Dne 1. března 2014 vstoupilo v platnost nařízení vlády č. **29/2014 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů, a některá související nařízení vlády. Novela nařízení vlády č. 75/2007 Sb. umožňuje v roce 2014 žádat o platby v méně příznivých oblastech a oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě v rámci jednotné žádosti k 15.5.2014.¹⁰²

3.9.7 NATURA

Natura 2000 je soustava chráněných území, kterou společně vytvářejí členské státy Evropské unie. Je určena k ochraně nejvzácnějších a nejvíce ohrožených druhů živočichů, rostlin a nejvzácnějších přírodních stanovišť na území Evropské unie. Záměrem Natury 2000 je ochrana biologické rozmanitosti a jednotlivá území jsou navrhována podle přesně stanovených kritérií.¹⁰³

3.10 Dopady dotací na produkci

Bylo zjištěno, že podniky přijímající dotace zaznamenaly rostoucí výsledek hospodaření, přestože jejich produkce klesla. Výsledek hospodaření byl zvýšen vlivem přijatých dotací. Přímé platby nemotivují podniky k větší produkci, jelikož příjem dotací zvyšuje výsledek hospodaření bez vztahu k velikosti produkce.¹⁰⁴ Dochází k nahrazování méně poptávaných potravin těmi více vyhledávanými.

Vliv dotací na příjem podniku je závislý na typu dané dotace. Podle analýzy bylo zjištěno, že přijetí dotace má stejné dopady na daňovou povinnost u všech typů zemědělců (právnícké a fyzické osoby). Investiční dotace snižují vstupní cenu dlouhodobého odpisovaného majetku a tím snižují výši daňových odpisů. Investiční dotace, které jsou

¹⁰² <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-ii/platby-za-prirodni-znevychodneni/> [cit.2018-03-06]

¹⁰³ https://cs.wikipedia.org/wiki/Natura_2000 [cit.2018-03-06]

¹⁰⁴ TRNKOVÁ, G. Et al. Analysis of the Effects of Subsidies on the Economic Behavior of Agricultural Businesses Focusing on Animal Production. *Agricultural Economics*, 2012. ISSN 1805-9295. http://ageconsearch.umn.edu/bitstream/146287/2/agris_online_2012_4_special_trnkova_mala_vasilenko.pdf

určeny pro pořízení hmotného majetku, mají tak negativní vliv na daň z příjmu. Investiční dotace podniku sníží pořizovací cenu dlouhodobého majetku, který je odepisován.

Vedlejším efektem investičních dotací je pozitivní vliv na podnik v podobě možnosti odepsání majetku v rámci DPH. Naopak provozní dotace je účtována do výnosů, a proto se jí týká daň z příjmu, jelikož zvyšuje hospodářský výsledek. V případě převahy provozních dotací nad investičními dochází k výhodnější situaci v podobě daně z přidané hodnoty nad negativním dopadem investičních dotací na daň z příjmu a naopak.¹⁰⁵

Vliv dotací na příjmy byl posuzován z pohledu zemědělských výrobců, ale také z pohledu vlastníků půdy, jelikož je v ČR více než 85 % zemědělské půdy pronajímáno. Převážná většina vlastníků zemědělské půdy žije ve městech a tím dochází k odlivu příjmů směrem od zemědělských producentů a tím k odlivu příjmů mimo venkovský prostor. Podpory ovlivňují také ceny zemědělské půdy, přestože vliv není významný. Podpory, které jsou závislé na velikosti produkce, nepřímo ovlivňují ceny pozemků, jelikož vyšší produkce je možné dosáhnout pomocí např. dodatečné zemědělské produkce na dalších pozemcích. Podpory jsou dodatečným příjmem a mají tedy pozitivní vliv na cenu zemědělské půdy. Výzkumem bylo dokázáno, že podpory představují cca 15 - 30 % z ceny pozemku.¹⁰⁶

V roce 2008 byl podíl dotací na zemědělských příjmech zemědělců 20 % a každým rokem výše dotace stoupá. Zemědělci se každým rokem více stávají závislími na přijatých dotacích a podle Severové je tedy vhodnější používat jiný druh podpor, jako snížení daně z příjmu, aby se zachovalo soběstačné a konkurenční zemědělství.¹⁰⁷

SZP po roce 2013 navrhuje zavedení stropu pro dotace na farmu a tím by byla ČR v nevýhodě.

¹⁰⁵ PŠENČÍK, Jiří; KOUŘILOVÁ, Jindřiška; SEDLÁČEK, Jaroslav. Analýza dotací v soukromém sektoru na bázi podniku. *Acta oeconomica Pragensia, Praha: VŠE v Praze*, 2010, 18: 60 – 61.

¹⁰⁶ LATRUFFE, L et al. Capitalisation of the government support in agricultural land prices in the Czech Republic. *Agricultural Economics* 2008, ISSN 1805-9295. <http://www.agriculturejournals.cz/publicFiles/02471.pdf>

¹⁰⁷ SEVEROVÁ, L et al. Microeconomic aspects of government subsidies in the agricultural market. *Agricultural Economics* [on-line]. 2012, 58, 542-548, [cit. 2013-09-21]. ISSN 1805-9295. <http://www.agriculturejournals.cz/publicFiles/78752.pdf>

ČR by tedy zavedením stropu pro vyplácení podpor utrpěla významnou finanční ztrátu. Poskytnutí dotace z mikroekonomického hlediska stanovuje cenu nad její rovnovážnou úrovní a výsledný dodavatelský přebytek je určen k vládnímu odkupu. V případě neodkoupení přebytků vládou by byl zemědělec nucen snížit cenu a tím by následovalo snížení jeho příjmů. Na druhé straně jsou zaručené příjmy z vládních odkupů lákavou vidinou zisku pro podnikatele z ostatních odvětví, a tak zvyšují poptávku po zemědělské půdě, která zvyšuje cenu zemědělských pozemků.¹⁰⁸

¹⁰⁸ SEVEROVÁ, L et al. Microeconomic aspects of government subsidies in the agricultural market. *Agricultural Economics* [on-line]. 2012, 58, 542-548, [cit. 2013-09-21]. ISSN 1805-9295. <http://www.agriculturejournals.cz/publicFiles/78752.pdf>

4 Praktická část

4.1 Představení analyzované společnosti

Zemědělská společnost Blšany s.r.o. podniká jako společnost s ručením omezením, jediným společníkem je společnost Agro ZZN, a.s. Její sídlo je v Blšanech čp. 107, 439 88; IČO: 47782455. Tato společnost vznikla 1. dubna 1993.

Předmět podnikání je zemědělství, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje, nejde-li o provozování odborných činností na úseku rostlinolékařské péče zednictví, opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 a 3 živnostenského zákona

Zemědělská společnost Blšany s.r.o. podniká v oboru zemědělská prvovýroba – zaměřená na rostlinnou výrobu (hlavními výrobky řepka ozimá, pšenice ozimá, ječmen jarní sladovnický, hořčice, chmel) a živočišnou výrobu (chov masného skotu - plemeno skotu masného užitkového typu, vycházející, ze strakatého skotu s kombinovanou užitkovostí. Je to nenáročné, dobře přizpůsobivé plemeno s vynikající růstovou schopností telat). Společnost na konci roku 2016 obhospodařovala 3866 ha zemědělské půdy, z toho vlastnila 1108 ha, ostatní půdu si pronajímala od vlastníků pozemků.

V oblasti ochrany životního prostředí postupuje a dodržuje základní enviromentální opatření, které příznivě působí na obhospodařování zemědělské půdy.

V průběhu roku 2016 průměrný přepočtený stav pracovníků 79 zaměstnanců, k poslednímu dni sledovaného období pak činil 56 zaměstnanců.¹⁰⁹

¹⁰⁹ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=558881> [cit.2018-03-05]

Předpokládaný budoucí vývoj společnosti a hlavní rizika a nejistoty

Podle Projektu rozdělení odštěpením sloučením ze dne 23.11.2016 dle zákona o přeměnách obchodních společností a družstev je společnost jedním z účastníků procesu přeměny. Rozhodným dnem přeměny je 1. leden 2017. Rozdělovaná společnost je společnost ZOS Běsno s.r.o., se sídlem Strojetic, Běsno 1, PSČ 43988, okres Louny; IČO 25461991 zapsaná v obchodním rejstříku vedeném u krajský soud v Ústí nad Labem, v oddíle C, vložka 19359 a nástupnická společnost je společnost Zemědělská společnost Blšany s.r.o.; IČO 47782455 se sídlem Blšany čp.107, PSČ 43988, okres Louny, zapsaná v obchodním rejstříku u krajský soud v Ústí nad Labem, v oddíle C, vložka 3965.

V důsledku přechodu odštěpované části jmění nedochází k zániku rozdělované společnosti a nástupnická společnost se ve vztahu k odštěpované části jmění stane univerzálním právním nástupcem rozdělené společnosti.

Společnost bude pokračovat ve své činnosti, zejména pěstování olejnin a obilovin a produkce chmele. Hlavním činností společnosti je rostlinná výroba, která je závislá na přírodních podmínkách, vývoji cen na trhu, jak z hlediska cen vstupů (ceny osiv, hnojiv, agrochemie, služeb (tak z hlediska cen výstupů (výkupní ceny komodit – řepka, pšenice, ječmen, chmel), proto je rozvoj společnosti odvislý od těchto faktorů. V roce 2016 a podle dosavadních skutečností je významným faktorem, který ovlivňuje rozvoj společnosti, i neustále se zvyšující nájemné a pachtovné.¹¹⁰

4.2 Východiska pro finanční analýzu

Pro časové srovnání ukazatelů bylo zvoleno časové rozmezí 4 po sobě následujících let, ke kterým byly k dispozici údaje z veřejně dostupných zdrojů. Poslední zveřejněná účetní závěrka a výroční zpráva je za rok 2016, proto je finanční analýza zpracována za roky 2013-2016. Toto období z hlediska vyhodnocení aktuálního stavu společnosti je dostatečné.

¹¹⁰ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=558881> [cit.2018-03-05]

Pro roky 2013-2015 byla dle Zákona o účetnictví platná jiná struktura zveřejňovaných oficiálních výkazů než pro rok 2016. Změny nejsou výrazné, přesto bylo nutné zvolit, zda převést všechny výkazy do jednotné formy. Vzhledem k faktu, že použitá literatura dostupná pro výpočet konkrétních ukazatelů finanční analýzy pracuje s původní verzí oficiálních výkazů, byla pro uvedení, zjednodušená formy rozvahy i výkazu zisků a ztrát, které jsou svou strukturou bližší oficiálním výkazům platným do 31. 12. 2015, ale obsahuje všechny důležité položky pro výpočet zvolených ukazatelů, především poměrové analýzy.

Pro zpracování praktické části finanční analýzy a výpočet konkrétních ukazatelů byl zvážen výběr některého ze softwarů, které jsou k dispozici na internetu pro zpracování detailní finanční analýzy, ale vhodnější pro zjednodušení, názornost a průhlednost výpočtů se ukázalo vhodnější zpracovat analýzu samostatně pomocí tabulkového procesoru.

Z velkého množství/ ne/ ukazatelů byly použity pro vyhodnocení skupinu základních ukazatelů poměrové analýzy, rozdělených do několika hlavních kategorií. Přidány k vyhodnocení stability i použití rozdílových ukazatelů. Pro vyhodnocení celkové situace se zvolily ze soustav ukazatelů reprezentanty bonitních a bankrotních modelů, které se v dnešní době používají firmami, které se na hodnocení celkové bonity jen na základě zveřejňovaných výkazů zaměřují a zaručují tak dostatečnou důvěryhodnost i bez znalosti dalších detailů o konkrétním podniku. Pro úplnost je provedeno i stručné vyhodnocení absolutních ukazatelů pomocí horizontální a vertikální analýzy.

4.3 Horizontální a vertikální analýza

První letmé vyhodnocení podniku provedeme podle horizontální analýzy konkrétních položek výkazu zisku a ztrát a rozvahy.

Horizontální analýza (neboli také analýza trendů) sleduje změny absolutních ukazatelů obsažených v účetních výkazech v časové řadě. Na základě analýzy časových řad je možné zkoumat průběh změn a odhalovat trendy významných položek rozvahy i výsledovky. Pro analýzu trendů je vhodné mít srovnatelné časové řady údajů za období alespoň 4-5 let, protože je vhodná pro vyhodnocení mnou zvoleného podniku. Horizontální analýza se

provádí po řádcích jednotlivých účetních výkazů tím způsobem, že zjišťujeme jak relativní, tak absolutní meziroční změny nejdůležitějších položek výkazů.

Nejprve vyhodnotíme nejdůležitější položky hlavního ekonomického výrazu pro finanční řízení podniku – rozvahy, následně odvozeného výkazu zisku a ztrát. Rozvaha vyjadřuje složení majetku společnosti (aktiva) a strukturu jeho financování (pasiva). Položka celkových aktiv nám říká, jaká je účetní hodnota evidovaného majetku podniku. Vidíme, že od roku 2013 se každoročně zvedá, celkem za sledované tři roky o 68 mil. Kč, tedy o 36 %.

Hodnota stálých aktiv (pozemků, budov, strojů a zvířat) se zdá stabilní, celkový nárůst činí 8 %, což je 19 mil. Kč.

Hodnota oběžného majetku se zvýšila o cca 60 mil. Kč, finanční prostředky měly na zvýšení vliv 14 mil. Kč, zásadněji se však zvýšily krátkodobé pohledávky, a to o 31 mil. Kč.

Z pohledu na pasivní stranu rozvahy jako na zdroje financování zvýšení výše uvedených aktiv můžeme konstatovat, že se zvýšily, jak vlastní, tak cizí zdroje. Vlastní zdroje zaznamenaly růst za sledované období ve výši 45 mil. Kč, cizí zdroje pak 23 mil. Kč, především v položce krátkodobých závazků o 34 mil. Kč. Bankovní úvěry za analyzované období naopak poklesly o 7 mil. Kč.

Výkaz zisků a ztrát vyjadřuje způsob tvorby hospodářského výsledku společnosti, který je jedním z vlastních zdrojů financování společnosti (pasiv v rozvaze). Porovnáním vývoje hlavní položky výkazu zisků a ztrát, zisku po zdanění, vidíme, že ve všech letech 2013 až 2016 dosahovala společnost stabilního kladného hospodářského výsledku, zisku ve výši 16 až 34 mil. Kč ročně.

Druhou zásadní položkou z výkazu zisků a ztrát, poskytující nám informaci o výkonnosti podniku, je dozajista řádek Tržby. Ve sledovaném období vzrostly roční tržby téměř o 24 mil. Kč, což činí navýšení o 27 %.

Proti tomu jsou patrné úspory v nákladech na výrobu v položce Výkonová spotřeba, kdy i přes vyšší výkony, došlo k poklesu zhruba o 5 mil. Kč, tedy z roku 2013 do roku 2016 o 8 %.

Významně ovlivňuje tvorbu hospodářského výsledku i vývoj položky Osobní náklady. Za sledované období postupně klesá přepočtený stav zaměstnanců, především vlivem odchodů zaměstnanců do starobního důchodu, což jsou údaje, které můžeme vyčíst z výročních zpráv v jednotlivých letech. I přesto celkové osobní náklady vzrostly v roce 2016 proti roku 2013 o 3 mil. Kč, což představuje nárůst o 10 % za 3 roky.

Položka Odpisy stálých aktiv každoročně klesá, celkově v roce 2016 na 56 % hodnoty v roce 2013. Tento fakt poukazuje na umírněnou investiční strategii a bez pohledu do hlubší minulosti nelze říct a na složení odpisovaného majetku nelze trend hodnotit. Podstatnou vertikální analýzy (neboli procentní analýza komponent) je určení podílu dílčích položek účetních výkazů na jedné položce, která je považována za základ. V rozvaze plní úlohu základu celková aktiva, ve výkazu zisku a ztrát obvykle velikost celkových výnosů. Všechny ostatní položky jsou pak vyjádřeny jako procentní podíl ze základu. Tímto způsobem se dají sledovat změny v čase, a tedy i trendy vývoje. Současně lze dle tohoto ukazatele identifikovat specifika jednotlivých odvětví. Výhodou této techniky je nezávislost na inflaci.

Za základnu při hodnocení rozvahy jsem zvolila pro aktiva položku celkových aktiv, jak doporučuje většina zdrojů, při hodnocení výkazu zisků a ztrát jsem využila méně obvyklého postupu a celkové výnosy jsem použila jako základnu pro hodnocení výnosů a hospodářského výsledku, a pro vyhodnocení nákladů jsem použila jako základnu položku celkových nákladů.

Podíl stálých aktiv, v případě hodnoceného podniku jenom hmotného dlouhodobého majetku (nehmotný a finanční dlouhodobý majetek firma téměř neneviduje), na celkových aktivech rozhodně od roku 2013 stále klesá. V roce 2013 byl jejich podíl téměř 59 %, v roce 2014 klesl na 53 %, v následujícím roce 44 % a v roce 2016 se usadil na poměru 47 %. Přitom stálá aktiva v absolutní hodnotě za stejné období vzrostla o 9 % ze 111 na 121 mil. Kč.

Podíl oběžných aktiv má logicky zcela opačný trend, protože jde o dvě hlavní složky celkových aktiv. Jejich podíl se zvýšil ze 41 % v roce 2013 na 53 % v roce 2016. V této kategorii aktiv máme tři hlavní složky majetku zásoby, pohledávky a finanční majetek. Podíl finančního majetku na celkových aktivech je stabilní mezi 12 – 15 %, kromě

významného poklesu v roce 2015 na 2 %. Vzrůstající trend má podíl krátkodobých pohledávek, a to z 5 % v roce 2013, přes 6 % v roce 2014 a 12 % v roce 2015 na hodnotu 15,5 % v roce 2016. Nejvýznamnější podíl na oběžných aktivech má položka zásob, která nemá zcela jasný trend. Podíl v roce 2013 na celkových aktivech je podobný jako v roce 2016, a to 23 % a 22 %, s nárůstem v roce 2014 na 28 % a opětovným poklesem v roce 2015 na 19 %. Celkově lze hodnotit tento poměr jako stabilní.

Celková pasiva společnosti jsou samozřejmě ve stejné hodnotě jako celková aktiva. Vlastní kapitál společnosti má podíl mezi 47 % v roce 2014 a 2015 a 57 % v roce 2016. Index je proměnlivý a jeho velikost hodnotí ukazatelé zadluženosti poměrové analýzy. Položka základního kapitálu má na celkových pasivech zanedbatelný podíl v hodnotě 0,05 – 0,07 %, protože společnost má základní kapitál jen 140 tis. Kč. Stejně tak kapitálové fondy ze zisku jsou tvořeny jen do zákonné výše a jejich poměr je ve výši 2,6 – 3,6 % z celkové hodnoty pasiv. Hlavní položkou vlastního kapitálu je tak hospodářský výsledek minulých let, který v roce 2013 tvoří 30 % celkových pasiv. V letech 2014 a 2015 i přes jeho absolutní nárůst, jeho poměr klesá na 22–23 % a v roce 2016 opět dosahuje 34 % podíl na celkových pasivech.

Podíl cizího kapitálu na celkových zdrojích byl v roce 2013 46 %, v roce 2014 vidíme nárůst na 53 %, aby v roce 2015 klesl na 31 %. Konečný poměr v roce 2016 činí 43 %. Tato položka tedy nemá žádný jednoznačný trend, a i hodnota cizího kapitálu je proměnlivá. Jako stabilnější část cizího kapitálu se jeví bankovní úvěry, v jejich stabilní hodnotě, ale index na celkových pasivech se opět proměnlivě vyvíjí od 14 do 23 %. Stejně tak vývoj krátkodobých a dlouhodobých závazků není jednoznačný. Musíme si ale uvědomit, že jde o statický ukazatel, položka závazků vykazuje vždy hodnotu k 31.12. každého roku, tedy nejde o žádný průměrný stav závazků během roku a jde o nezaplacené faktury k ultimu roku, což nemá správnou vypovídací schopnost.

Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát hodnotí složení jednotlivých složek nákladů a výnosů, které mají vliv na vyprodukovaný hospodářský výsledek.

Z výsledků vertikální a horizontální analýzy se jeví podnik jako prospektivní s dobře nastaveným trendem jak vývoje zisku, tak celkového majetku podniku. Hospodářský výsledek je rozdílový ukazatel a vyjadřuje přebytek výnosů nad náklady. Jeho hodnocení

jako podíl na výnosech určují spíše ukazatelé rentability poměrové analýzy. V tuto chvíli však můžeme letným pohledem na výkazy zhodnotit, že podíl celkového hospodářského výsledku na celkových výnosech každoročně vzrůstá a pohybuje se od 11 % a 12 % v letech 2013 a 2014 do 20 % a 21 % v letech 2015 a 2016.

Na celkových výnosech mají stabilně největší podíl výkony. Nárůst jejich podílu je z 73 % v roce 2013 na 78 % v roce 2016. Tato položka se skládá nejen z tržeb (tedy prodané produkce), tak z aktivovaného majetku a materiálu (vytvořeného vlastní činnosti) a změnou stavu rozpracovaných zásob (ještě neprodané produkce). To vše má vliv na výkony. Výrazný u tohoto podniku je vývoj poměru tržeb, tedy opravdu prodané a vyfakturované produkce, který vzrostl z 60 % a 67 % v letech 2013 a 2014 na 76 % a 75 % v letech 2015 a 2016.

Zbývající část do celkových výnosů tvoří ostatní provozní výnosy, jejichž podíl klesá z 25 % na 21 %. Bez bližšího rozpadu konkrétních položek těchto výnosů nelze jejich trend hodnotit.

Na celkových nákladech podniku má výrazný podíl výkonová spotřeba, tedy nakupovaný materiál, energie a služby potřebné pro realizaci tržeb. Činí podíl od 49–54 %. Její hodnota kopíruje trend vývoje celkových nákladů. Další významnou položkou celkových nákladů je položka osobních nákladů (mezd a odvodů z nich), která v letech 2013–2015 vykazuje 23 % a v roce 2016 pak 28 % celkových nákladů. Významnou položkou jsou i odpisy dlouhodobého majetku, jejichž podíl se setrvale snižuje z 11 % v roce 2013 na 7 % v roce 2016. Položka ostatních provozních výnosů je stabilní kolem 4–5 % ve všech sledovaných letech. Stejně tak položka nákladových úroků z bankovních úvěrů je ve všech sledovaných letech kolem 2 % celkových nákladů.

4.4 Rozbor ukazatelů likvidity

Likvidita, coby platební schopnost, je těmito ukazateli vyjádřena staticky a slouží pouze jako orientační charakteristika. Platební schopnost podniku je totiž výrazně ovlivňována skladbou i časovým rozložením příjmů a výdajů. Současně je třeba zdůraznit, že výpočet ukazatele likvidity k bilančnímu dni má jen omezenou vypovídací schopnost, protože vychází pouze ze stavů ke konci roku, které jsou vzhledem k sezónnosti zemědělské

výroby zkršené. Přesnější hodnoty ukazatelů bychom získali, kdyby byly pro výpočet použity průměrné denní (nebo alespoň měsíční) zůstatky aktiv i pasiv. Tyto informace při zpracování této práce nebyly k dispozici.

Tabulka č. 2 - Likvidita

Kategorie	Název ukazatele	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Likvidita	Běžná likvidita	2,91	1,83	3,26	2,27
Likvidita	Pohotová likvidita	1,26	0,72	1,41	1,33
Likvidita	Peněžní likvidita	0,93	0,48	0,22	0,66

Běžná likvidita

Za optimální hodnotu ukazatele běžné likvidity je možno považovat hodnotu větší než 2,5. Jde prakticky o podíl krátkodobých aktiv ke krátkodobým závazkům. Vyjadřuje tedy, zda by z prodeje všech zásob a inkasa všech krátkodobých pohledávek šlo uhradit krátkodobé závazky. Tuto hodnotu dosahuje ukazatel ve dvou ze sledovaných let, ale i v roce 2014 a 2016, kdy této hodnoty nedosahuje, se k doporučeným hodnotám velice přibližuje. Pro praktické vyjádření solventnosti stačí, aby byl ukazatel větší než 1, což ve všech letech společnost splňuje.

Tabulka č. 3 – Běžná likvidita

Vzorec:

$$(R8 + R10 + R11) / (R23 + R24a)$$

**zásoby + krátkodobé pohledávky +
krátkodobý finanční majetek
krátkodobé závazky + běžné bankovní úvěry**

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R8	43 843	54 584	48 213	55 500
R10	8 646	11 343	30 972	39 739
R11	24 718	23 556	5 643	38 906
R23	18 628	41 302	18 732	52 381
R24a	7 944	7 473	7 257	6 741
	2,91	1,83	3,26	2,27

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

R8 = zásoby

R10 = krátkodobé pohledávky

R11 = finanční majetek

R23 = krátkodobé závazky

R24a = krátkodobé bankovní úvěry

Graf č. 1 – Běžná likvidita

Zdroj: Tabulka č. 3 – Běžná likvidita

Pohotová likvidita

Stejně hodnocení lze použít i pro ukazatele pohotovosti likvidity, jejíž doporučená hodnota by se měla pohybovat nad hodnotou 1,2. V tomto ukazateli jsou z poměru krátkodobých aktiv vyjmuty zásoby a porovnává tak prakticky jen pohledávky vůči závazkům. Výpočet ukazatele říká, že z inkas (krom roku 2014) všech krátkodobých pohledávek a finančních prostředků na účtech by podnik uhradil své krátkodobé závazky vůči dodavatelům i bankovním institucím. Společnost tak splňuje doporučené hodnoty ukazatele a potvrzuje solventnost vyjádřenou ukazatelem běžné likvidity.

Tabulka č. 4 – Pohotová likvidita

Pohotová likvidita (quick ratio, acid test)

Vzorec:

$$(R10+R11)/(R23+R24a)$$

krátkodobé pohledávky+finanční majetek
krátkodobé závazky+běžné bankovní úvěry

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R10	8 646	11 343	30 972	39 739
R11	24 718	23 556	5 643	38 906
R23	18 628	41 302	18 732	52 381
R24a	7 944	7 473	7 257	6 741
	1,26	0,72	1,41	1,33

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

R10 = krátkodobé pohledávky

R11 = finanční majetek

R23 = krátkodobé závazky

R24a = krátkodobé bankovní úvěry

Graf č. 2 – Pohotová likvidita

Zdroj: Tabulka č. 4 – Pohotová likvidita

Peněžní likvidita

Ukazatel peněžní neboli okamžité likvidity, bere v úvahu na straně aktiv jen aktuální výši finančních prostředků na účtech k ultimu roku a jde opravdu jen o doplňující ukazatel celkové likvidity. V případě sledovaného podniku splňuje ukazatel ve všech letech doporučenou hodnotu 0,2 a nijak výrazně nepřekračuje hodnotu 0,5, která by již značila velkou vázanost nepotřebných finančních prostředků na účtech.

Tabulka č. 5 – Peněžní likvidita

Peněžní likvidita (cash ratio)

Vzorec:
 $(R11)/(R23+R24a)$

finanční majetek
krátkodobé závazky+běžné bankovní úvěry

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R11	24 718	23 556	5 643	38 906
R23	18 628	41 302	18 732	52 381
R24a	7 944	7 473	7 257	6 741
	0,93	0,48	0,22	0,66

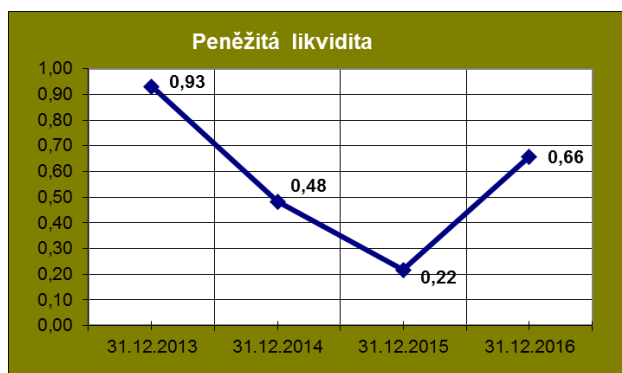
Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

R11 = finanční majetek

R23 = krátkodobé závazky

R24a = krátkodobé bankovní úvěry

Graf č. 3 – Peněžní likvidita

Zdroj: Tabulka č. 5 – Peněžní likvidita

Poměrová analýza likvidity ukazuje na dobrou finanční kondici sledovaného podniku. Pro záruku finanční likvidity lze uvést i fakt, že podnik, jakou součástí velkého koncernu, má jako klient Komerční banky, a.s. s ostatními podniky ve skupině uzavřeno Dohodu o poskytování flexi on-line cash-poolingu, která zajišťuje dostatek finančních prostředků k disponování z volných finančních zdrojů ostatních firem koncernu.

4.5 Rozbor ukazatelů finanční stability

Ukazatele finanční stability vypovídají o skladbě kapitálu a míře zadluženosti firmy. Z podstaty ukazatele podkapitalizování vyplývá, že stálá aktiva firmy by měla být kryta dlouhodobými zdroji. Z rozdílu obou položek by měl vzniknout kladný rozdíl, tzv. čistý pracovní kapitál. Podíl stálých aktiv a dlouhodobých zdrojů by měl dosahovat hodnoty menší než 1 – což by znamenalo, že stálá aktiva a tzv. trvalá část oběžných aktiv je financována dlouhodobými zdroji, představované v tomto ukazateli nejen vlastním kapitálem, ale i dlouhodobými závazky.

Tabulka č. 6 – Finanční stabilita

Kategorie	Název ukazatele	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Stabilita	Podkapitalizování	0,90	0,94	0,82	0,74

Toto zlaté pravidlo financování firma splňuje ve všech sledovaných obdobích.

Tabulka č. 7 – Podkapitalizování

Podkapitalizování

Vzorec:
 $(R3)/(R14+R22)$

stálá aktiva/
(vlastní jmění + dlouhodobé závazky)

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R3	111 234	104 425	112 997	120 587
R14	101 770	91 970	120 643	146 820
R22	22 492	19 449	17 487	16 210
	0,90	0,94	0,82	0,74

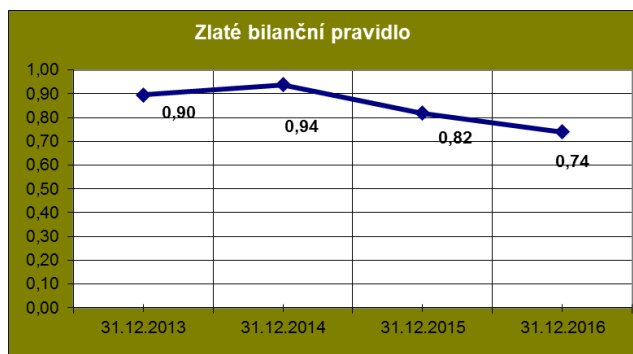
Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

R3 = stálá aktiva

R14 = vlastní kapitál

R22 = dlouhodobé závazky

Graf č. 4 – Podkapitalizování

Zdroj: Tabulka č.7 – Podkapitalizování

Jako doplňující ukazatel tohoto poměrového ukazatele stability se běžně v praxi používá ještě rozdílový ukazatel položek, které podkapitalizování poměruje jako rozdíl stálých aktiv a dlouhodobých závazků. Vypočtený rozdíl mezi dlouhodobými pasivy a aktivy se označuje jako čistý pracovní kapitál. Pokud je jeho výše výrazným podílem na dlouhodobých aktivech, mluvíme o tzv. agresivním způsobu financování, což značí, že k financování dlouhodobého majetku (investic) používá společnost levnějšího cizího krátkodobého kapitálu.

To není případ sledovaného a vyhodnocovaného podniku, jeho míra čistého pracovního kapitálu se pohybuje mezi 10 až 30 %, což se běžně při vyhodnocení stability považuje za přijatelné. Vývoj výše dlouhodobých aktiv a pasiv a z nich vypočteného čistého kapitálu mezi rokem 2013 a 2016 vyjadřuje obrázek níže.

Tabulka č. 8 – Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál stav k 31.12.2013		Čistý pracovní kapitál stav k 31.12.2016	
DI. A		DI. A	DI. P
111 234	13 028	120 587	163 030
Kr. A		Kr. A	Kr. P
77 497		136 379	93 936
			42 443

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

DI. A = dlouhodobá aktiva

DI. P = dlouhodobá pasiva

Kr. A = krátkodobá aktiva

Kr. P = krátkodobá pasiva

4.6 Rozbor ukazatelů zadluženosti

Rozbor zadluženosti úzce souvisí s analýzou likvidity, kde se jedná o krátkodobý pohled na platební schopnost podniku. V analýze zadluženosti je tento pohled doplněn dlouhodobým hlediskem.

Tabulka č. 9 - Zadluženost

Kategorie	Název ukazatele	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Zadluženost	Celková zadluženost	46%	53%	40%	43%
Zadluženost	Zadluženost vlastního kapitálu	85%	113%	67%	75%
Zadluženost	Úrokové krytí	7,9	12,4	21,1	21,4

Celková zadluženost

Celková zadluženost vyjadřuje hodnotu cizích zdrojů na celkových zdrojích. Za optimální hodnotu ukazatele celkové zadluženosti se považuje hodnota ukazatel mezi 50-60 %.

Celosvětový průměr se pohybuje od 30-60 %. Pro porovnání ukazatele je rozhodující

především jeho vývoj v čase. Obecně je využívání cizích zdrojů chápáno jako levnější než

využívání vlastních zdrojů, jejichž nákladem bývá dividenda (nebo podíl na zisku) majitelům společnosti, který bývají vyšší než úroky hrazené z cizího kapitálu bankám nebo jiným věřitelům. Bez konkrétní znalosti strategie podniku nelze ukazatel hodnotit.

Tabulka č. 10 – Celková zadluženost

Celková zadluženost (debt ratio)

Vzorec:
(R20)/(R1)

cizí zdroje
Aktiva

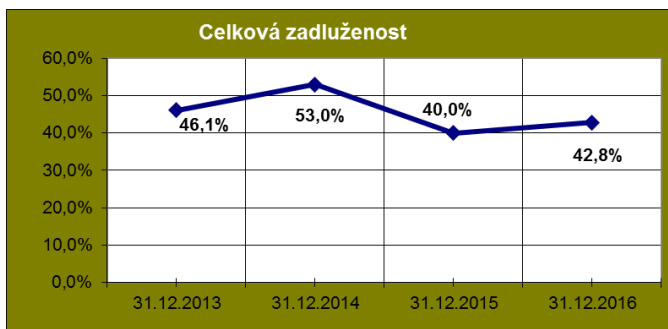
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R20	86 961	103 704	80 477	109 941
R1	188 731	195 674	201 130	256 966
	46,1%	53,0%	40,0%	42,8%

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

R20 = cizí zdroje

R1 = aktiva

Graf č. 5 – Celková zadluženost

Zdroj: Tabulka č. 10 – Celková zadluženost

Analyzovaná společnost vykazuje celkovou zadluženost mezi 40 až 53 %, což odpovídá doporučeným hodnotám v tom, že cizí a vlastní zdroje jsou vyvážené. Vlastní zdroje jsou považovány v dnešní době za dražší, protože vyplácené dividendy bývají finančně vyšší než vyplácené úroky na cizích zdrojích. Tento fakt se ale v jednotlivých letech liší (mimořádně nízké úrokové sazby v posledních letech ovlivnila uvolněná politika České národní banky), a rovněž výše vyplácených dividend z vkladů vlastníků je zcela individuální. Bez detailní znalosti dividendové strategie majitelů firmy nelze jednoznačně stanovit, zda financování z větší míry vlastními zdroji (především vytvořeným ziskem

v aktuálním i minulých letech) je efektivnější než využívání cizích zdrojů, jak bankovních, tak výpůjček v rámci skupiny podniků.

Zadluženost vlastního kapitálu

Doplňujícím ukazatelem k výše uvedené celkové zadluženosti je zadluženost vlastního kapitálu, která vyjadřuje poměr cizích a vlastních zdrojů. Z pravidla uvedeného u ukazatele celkové zadluženosti vyplývá, že zadluženost vlastního kapitálu by se měla pohybovat do 100%, což analyzovaná podnik kromě výsledku roku 2014 splňuje. Podíl vlastních a cizích zdrojů je vyvážený a potvrzuje dlouhodobé rozhodnutí majitelů používat oba zdroje rovnoměrně dle aktuální rentability a možností.

Tabulka č. 11 – Zadluženost vlastního kapitálu

Zadluženost vlastního kapitálu

Vzorec:
(R20)/(R14)

cizí zdroje
vlastní kapitál

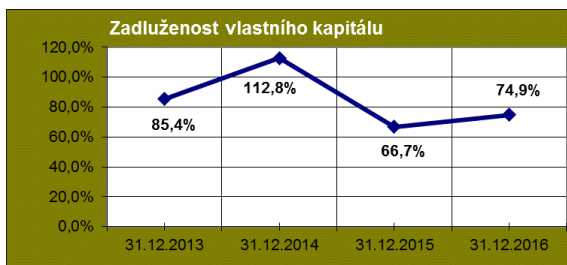
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R20	86 961	103 704	80 477	109 941
R14	101 770	91 970	120 643	146 820
	85,4%	112,8%	66,7%	74,9%

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

R20 = cizí zdroje

R14 = vlastní kapitál

Graf č. 6 – Zadluženost vlastního kapitálu

Zdroj: Tabulka č. 11 – Zadluženost vlastního kapitálu

Úrokové krytí

Z jiného úhlu se na zadluženost dívá ukazatel dluhového krytí, který vyjadřuje, zda výše zadluženosti cizím kapitálem je pro společnost ohrožením a zda si na úroky, které z velkého množství cizích zdrojů musí hradit, svým provozním ziskem vydělá. Za optimální hodnotu se považuje výsledek ukazatele (podíl provozního zisku a nákladových úroků) vyšší než 2, což zajišťuje společnosti dostatečný zisk i po úhradě nákladových úroků na investiční činnost v dalších letech.

Analyzovaná společnost dosahuje od roku 2013 výsledek tohoto ukazatele od 8 do hodnoty 21 v roce 2016, což znamená, že společnost produkuje významně vyšší provozní hospodářský výsledek, než potřebuje na úhradu nákladů na financování. Výše provozních úvěrů by tak mohla být mnohem vyšší, než dosud firma používá, pokud by bylo potřeba, aniž by to věřitelé považovali za riziko.

Tabulka č. 12 – Dluhové /úrokové/ krytí

Úrokové krytí

Vzorec:
 $(V17)/(V27)$

provozní zisk
nákladové úroky

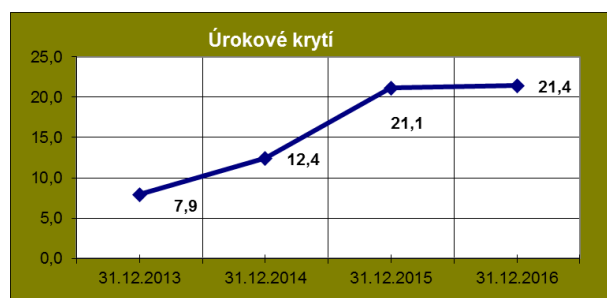
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
V17	21 689	26 380	43 639	40 612
V27	2 736	2 126	2 067	1 897
	7,9	12,4	21,1	21,4

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

V17 = provozní výsledek hospodaření

V27 = nákladové úroky

Graf č. 7 – Dluhové /úrokové/ krytí

Zdroj: Tabulka č. 12 – Dluhové /úrokové/ krytí

Z výše vypočtených hodnot jednotlivých ukazatelů zadluženosti se finanční situace společnosti z pohledu používání vlastních a cizích zdrojů jeví jako optimální a rozhodně nenaznačuje žádné riziko plynoucí z výše využívaných bankovních úvěrů.

4.7 Rozbor ukazatelů rentability

Tato analýza spočívá v poměrování výsledků hospodaření s podnikovými zdroji, kterých bylo k dosažení příslušných výsledků dosaženo. Porovnávání pouze dosažených výsledků by totiž nemělo dobrou vypovídací schopnost. Pro každého majitele firmy je důležitá výnosnost jeho vložených prostředků a ta se poměruje právě ukazateli rentability.

Tabulka č. 13 – Ukazatele rentability

Kategorie	Název ukazatele	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Rentabilita	Rentabilita majetku	11%	13%	22%	16%
Rentabilita	Rentabilita vlastního kapitálu	16%	22%	28%	21%
Rentabilita	Rentabilita tržeb	19%	19%	26%	28%

Rentabilita vlastního kapitálu - ROE

Rentabilita vlastního kapitálu říká, kolik haléřů zisku obdrží majitel firmy z každé vložené vlastní koruny. Je to zjednodušené, protože zahrnuje i zisky minulých let, které majitel z firmy neodebere, ale ponechá je ve vlastním jmění společnosti (stejně jako předchozí skutečné vklady).

Hodnocená společnost dosahuje hodnoty mezi 16 – 22 %, což značí opravdu velmi výnosně investované peníze majitele.

Dosažená hodnota ukazatele ROE by měla být vyšší než u ukazatele ROA, protože poměr je počítán zásadně z čistého zisku (celkového zisku po zdanění), který by měl být vyšší než jen z provozní činnosti. I tento předpoklad analyzovaná společnost splňuje a dosahuje v jednotlivých letech výnosnost vyšší o cca 5 % než u ukazatele ROA, tedy v rozmezí 16-28 %.

Tabulka č. 14 – ROE – Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Vzorec:

$(R19)/(R14)$

zisk po zdanění
vlastní kapitál

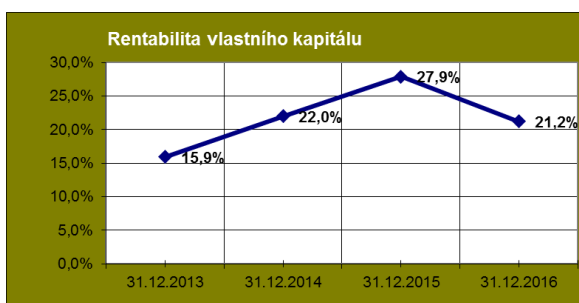
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R19	16 204	20 200	33 674	31 177
R14	101 770	91 970	120 643	146 820
	15,9%	22,0%	27,9%	21,2%

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

R19 = výsledek hospodaření

R14 = vlastní kapitál

Graf č. 8 – ROE – Rentability vlastního kapitálu

Zdroj: Tabulka č. 14 – Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita majetku - ROA

Rentabilita majetku je ukazatel, který říká, kolik vydělávají aktiva provozního zisku. Je už podrobnějším a složitějším ukazatelem pro majitele, protože výsledné číslo není tak jednoznačně vyhodnotitelné jako je tomu u rentability vlastního kapitálu.

Dosažená velikost ukazatele celkové rentability majetku by měla převyšovat velikost bankovních sazeb (výnosových úroků) u vkladů, což hodnota nad 5 % rozhodně překračuje. Majitelům podniku se dle tohoto ukazatele vyplatí místo uložení peněz na bankovní účty (nebo jiná investice ...) dále podnikat. Hodnoty mezi 11 a 22 %, které analyzovaný podnik vykazuje, ukazují na dobrou schopnost aktiv produkovat stabilní a vysoký zisk.

Tabulka č. 15 – ROA – Rentabilita majetku

Rentabilita majetku (ROA)

Vzorec:
(V17)/(R1)

provozní zisk
celková aktiva

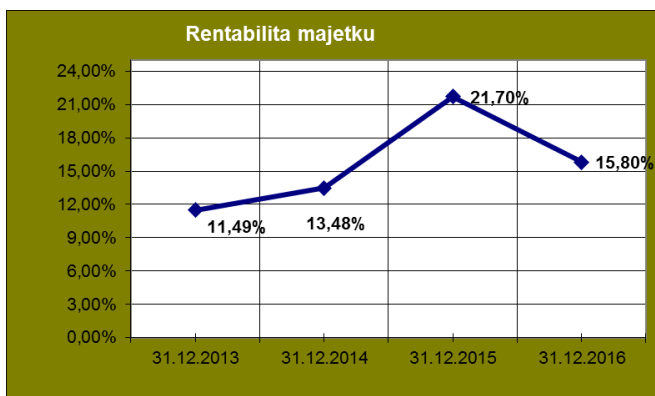
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
V17	21 689	26 380	43 639	40 612
R1	188 731	195 674	201 130	256 966
	11,49%	13,48%	21,70%	15,80%

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

V17 = provozní výsledek hospodaření

R1 = aktiva

Graf č. 9 – ROA – Rentabilita majetku

Zdroj: Tabulka č. 15 – Rentabilita majetku

Rentabilita tržeb - ROS

Co se týče rentability tržeb společnosti, ta tvoří základ efektivnosti celého podniku.

Vyjadřuje fakt, že podnik je schopen tvořit nové vlastní zdroje a ze své činnosti vytvářet vlastní hospodářský zisk. Podíl vlastně vyjadřuje marži neboli výši zisku obsažené v každé vyfakturované koruně tržeb. Za velmi úspěšnou rentabilitu lze považovat u výrobního podniku hodnotu tohoto ukazatele kolem 10 %, u obchodních společností 15 – 20 %.

Hodnoty vypočtené v jednotlivých letech analyzovaného podniku vykazují vzestupný trend od 19 % až po 28 % v roce 2016, což značí opravnu výbornou návratnost vložených prostředků a velmi vysokou rentabilitu tržeb v tomto odvětví.

Tabulka č. 16 – ROS – Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb (ROS)

Vzorec:
(V17)/(R1)

zisk po zdanění
tržby

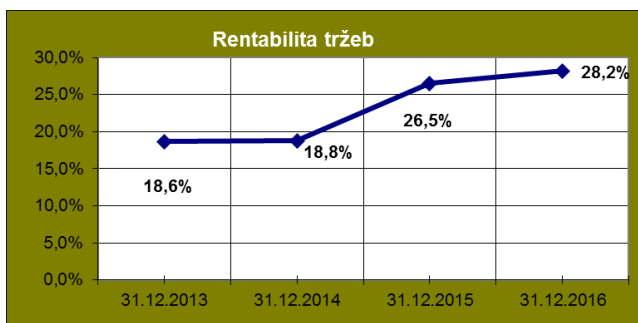
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R19	16 204	20 200	33 674	31 177
V4a	86 997	107 613	127 100	110 711
	18,6%	18,8%	26,5%	28,2%

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

R19 = výsledek hospodaření

V4a = tržby z prodeje vlastních výrobků

Graf č. 10 – ROS – Rentabilita tržeb

Zdroj: Tabulka č. 16 – Rentabilita tržeb

4.8 Rozbor ukazatelů aktivit

Ukazatele aktivity neboli obratovosti poměřují intenzitu využívání majetku, měří schopnost podniku produktivně využívat jednotlivých složek majetku a zdrojů. Nelze jednoznačně určit doporučené hodnoty ukazatelů, protože závisí na odvětví podnikání. Pravidlem je, že doba obratu aktiv by se měla snižovat. Dalším pravidlem by mělo být, že doba obratu krátkodobých pasiv je delší než doba obratu krátkodobých složek aktiv. Dodržování těchto pravidel vede ke snižování nákladů a nenarušuje finanční solventnost. Výsledky analýzy jsou poměrně hodně zkreslené tím, že se používá stav vstupních údajů ke konci roku, a nikoliv průměrné hodnoty aktivních a pasivních položek.

Tabulka č. 17 – Aktivita

Kategorie	Název ukazatele	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Aktivita	Doba obratu stálých aktiv	467	354	324	398
Aktivita	Doba obratu zásob	184	185	138	183
Aktivita	Doba obratu pohledávek	36	38	89	131
Aktivita	Doba obratu závazků	78	140	54	173

Doba obratu stálých aktiv

Doba obratu stálých aktiv se v roce 2016 snížila o 69 dní proti hodnotě tohoto ukazatele v roce 2013. Znamená to pokles z 467 dní na 398 dní, což je rozhodně pozitivní trend a značí zrychlení obratovosti celkových aktiv a rychlejší produkování zisku z těchto aktiv

Tabulka č. 18 – Doba obratu stálých aktiv**Doba obratu stálých aktiv**

Vzorec:
 $(R3 \times 365) / (V4a)$

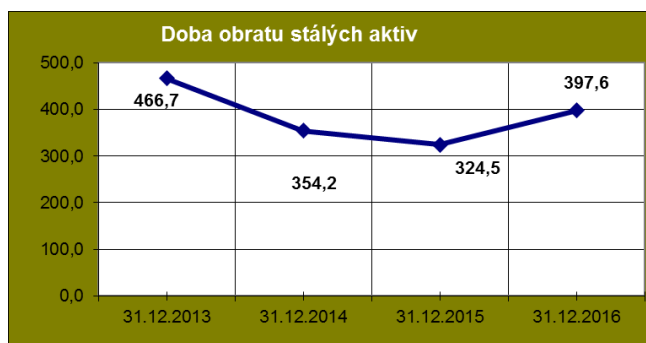
stálá aktiva x 365
tržby

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R3	111 234	104 425	112 997	120 587
V4a	86 997	107 613	127 100	110 711
	466,7	354,2	324,5	397,6

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

R3 = stálá aktiva

V4a = tržby z prodeje vlastních výrobků

Graf č. 11 – Doba obratu stálých aktiv

Zdroj: Tabulka č. 18 – Doba obratu stálých aktiv

Doba obratu zásob

Stejně jako ostatních složek aktiv, i u doby obratu zásob, je žádoucí, aby se hodnota ukazatele snižovala. Hodnota ukazatele nám říká, kolik dní trvá, než se nakoupené zásoby přemění na tržby (výnosy). Tato doba by samozřejmě měla být co nejkratší.

V průmyslových podnicích dosahuje obvykle 30 – 60 dní (podle složitosti výroby), v obchodních firmách kolem 30 dní, ale u zemědělského podniku nelze s tak krátkými dobami obratu počítat. Hodnota ukazatele je závislá na druhu jak živočišné, tak rostlinné výroby konkrétního podniku. Hodnotit tak lze především vývoj v čase a jako pozitivní je považován pokles ukazatele. Vývoj tohoto ukazatele u sledovaného podniku kromě výjimky v roce 2015 je stabilní, a to 183-185 dní, což pravděpodobně souvisí se zemědělským charakterem výroby.

Tabulka č. 19 – Doba obratu zásob

Doba obratu zásob

Vzorec:
 $(R8 \times 365) / (V4a)$

zásoby x 365
tržby

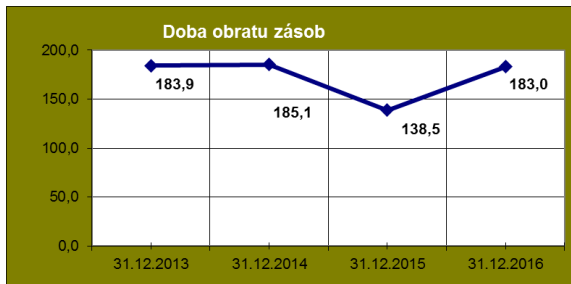
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R8	43 843	54 584	48 213	55 500
V4a	86 997	107 613	127 100	110 711
	183,9	185,1	138,5	183,0

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

R8 = zásoby

V4a = tržby z prodeje vlastních výrobků

Graf č. 12 – Doba obratu zásob

Zdroj: Tabulka č. 19 – Doba obratu zásob

Doba obratu pohledávek

Jako negativní se však jeví vývoj krátkodobých pohledávek a jejich doba obratu, která narostla z 36 a 38 dnů v letech 2013 a 2014 (tyto hodnoty považujeme v obchodním styku za klasickou poskytovanou splatnost faktur) přes 89 dní v roce 2015 na konečných 131 dní v roce 2016. Vzhledem k velkému podílu produkce v rámci skupiny podniků se jeví, že společnost tak poskytuje levný dodavatelský úvěr svým odběratelům. Tato hodnota je mnohem vyšší než průměrná doba obratu prezentovaná jako dostatečná. Důležité je však její srovnání s dobou obratů závazků, které jsou analyzovány dále.

Tabulka č. 20 – Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek

Vzorec:
 $(R10 \times 365) / (V4a)$

krátkodobé pohledávky x 365
tržby

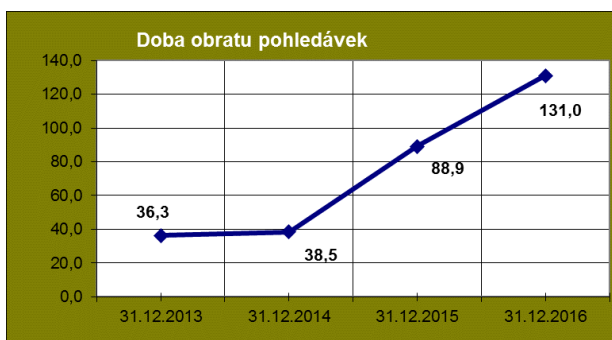
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R10	8 646	11 343	30 972	39 739
V4a	86 997	107 613	127 100	110 711
	36,3	38,5	88,9	131,0

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

R10 = krátkodobé pohledávky

V4a = tržby z prodeje vlastních výrobků

Graf č. 13 – Doba obratu pohledávek

Zdroj: Tabulka č. 20 – Doba obratu pohledávek

Doba obratu závazků

A doba obratu závazků rovněž mezi roky 2013 a 2016 zaznamenala výrazný nárůst, celkem o 95 dní, tedy o stejný počet dní, jako můžeme vidět o doby obratu pohledávek. Pozitivně lze hodnotit, že doba obratu závazků je delší než doba obratu pohledávek, což

znamená, že od svých odběratelů obdrží úhradu za vystavené faktury dřív (v tomto případě průměrně o 43 dní) než dle splatnosti faktur od svých dodavatelů musí uhradit své náklady

Tabulka č. 21 – Doba obratu závazků

Doba obratu závazků

Vzorec:
(R23 x 365)/(V4a)

krátkodobé závazky x 365
tržby

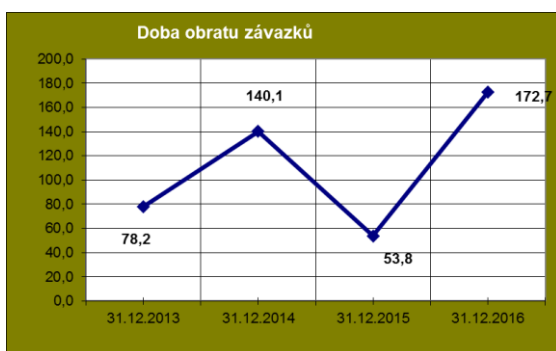
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
R23	18 628	41 302	18 732	52 381
V4a	86 997	107 613	127 100	110 711
	78,2	140,1	53,8	172,7

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

R23 = krátkodobé závazky

V4a = tržby z prodeje vlastních výrobků

Graf č. 14 – Doba obratu závazků

Zdroj: Tabulka č. 21 – Doba obratu závazků

4.9 Rozbor ukazatelů celkové výkonnosti podniku – bonitní a bankrotní modely

Tyto modely samy o sobě nerozhodují o tom, jaká je finanční situace podniku a jejich vyhodnocení by mělo být doplněno podrobnější analýzou jednotlivých položek a jejich vývoje. I to je důvod, proč jsem se rozhodla vyhodnotit více různých modelů a jejich komparací zjistit, který je vhodný v podmínkách ČR (na české výkazy účetní závěrky) k odhalení finančních problémů společnosti.

Quick test

Tento test profesora Kralicka je bankrotním indikátorem, systémem včasného varování především pro věřitele, které zajímá schopnost podniku dostát svým závazkům. Každý ze čtyř ukazatelů je oznámkován od jedné do pěti. Pokud průměr známek je větší než 3, společnost spěje k bankrotu. Za bonitní je považován podnik s hodnotou nižší než 2. Silnou stránkou indexu je, že přímo poukazuje, které ukazatele dosahují nedostatečných hodnot.

Vzhledem k tomu, že index nebyl tvořen přesně na podmínky a legislativu platnou v České republice, nemá známka zcela dobrou vypovídací schopnost (projevuje se především u ukazatelů pracujících s hospodářským výsledkem), ale průkazný je vývoj indexu.

Tabulka č. 22 – Vývoj indexu

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
vlastní kapitál / aktiva	1	1	1	1
čisté závazky / CF	1	1	1	1
CF / tržby	1	1	1	1
(čistý zisk + úroky) / aktiva	3	3	1	2
Quick test	1,50	1,50	1,00	1,25

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016
CF = cash-flow

Dle Quick testu je téměř ve všech ukazatelích a ve všech obdobích podnik hodnocen na výbornou. Zámka u rentability aktiv je proměnlivá, ale stále uspokojivá a její hodnota souvisí se zmiňovaným jiným pojetím výpočtu hospodářského výsledku v českých zemích a je dána i charakterem podnikání, kdy aktiva jsou vyšší, než je obvyklé u výrobních průmyslových podniků. Z výše provedené analýzy rentability víme, že i tato oblast podniku je v pořádku.

Tabulka č. 22/1 – Quick test – doporučené hodnoty

	1	2	3	4	5
vlastní kapitál / aktiva	> 30 %	> 20 %	> 10 %	> 0 %	< 0 %
čisté závazky / CF	< 3 roky	< 5 roky	< 12 roky	> 12 roky	> 30 roky
CF / tržby	> 10 %	> 8 %	> 5 %	> 0 %	< 0 %
(čistý zisk + úroky) / aktiva	> 15 %	> 12 %	> 8 %	> 0 %	< 0 %

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016
CF = cash-flow

Tabulka č. 22/2 – Quick test - výsledky

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
vlastní kapitál / aktiva	53,9%	47,0%	60,0%	57,1%
čisté závazky / CF	0,6	1,3	0,4	1,3
CF / tržby	34,4%	29,7%	32,9%	35,2%
(čistý zisk + úroky) / aktiva	10,0%	11,4%	17,8%	12,9%

CF = cash-flow

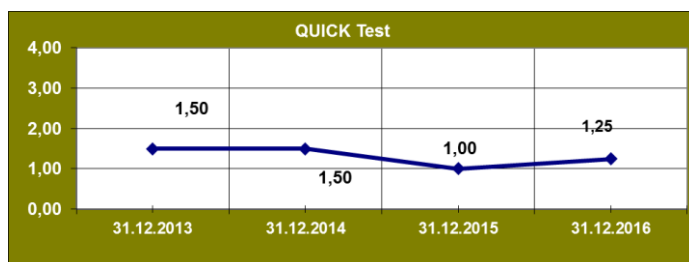
Tabulka č. 22/3 – Quick test – známkování dle doporučených hodnot

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
vlastní kapitál / aktiva	1	1	1	1
čisté závazky / CF	1	1	1	1
CF / tržby	1	1	1	1
(čistý zisk + úroky) / aktiva	3	3	1	2
Quick test	1,50	1,50	1,00	1,25

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

CF = cash-flow

Graf č. 15 – Quick test

Zdroj: Tabulka č. 22/3 – Quick test – známkování dle doporučených hodnot

Index IN95

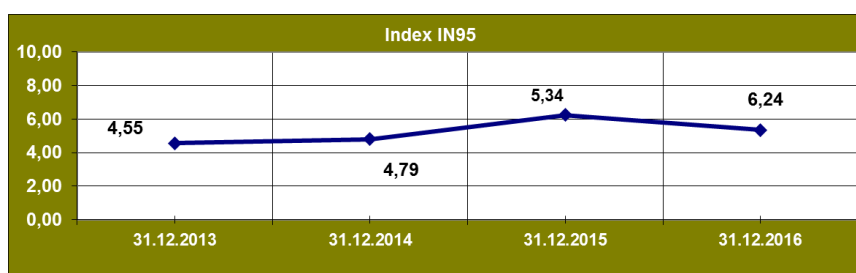
I u indexu IN95 je vybráno šest klíčových ukazatelů, kterým byly přiděleny různé váhy. Tyto váhy se ve vzorci mění podle odvětví národního hospodářství. Tento index je považován za jeden z nejspolehlivějších indikátorů bonity, protože byl testován na datech tisíců českých firem a vykázal velmi dobrou vypovídací schopnost pro odhad jejich finanční tísně. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je více než 2,07.

Tabulka č. 23 – Index IN95

Ukazatel	koef.	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
x1 = aktiva/ cizí zdroje	0,22	2,170	1,887	2,499	2,337
x2 = EBIT / nákladové úroky	0,11	8,350	12,854	21,126	21,404
x3 = EBIT / aktiva	8,33	0,121	0,140	0,217	0,158
x4 = tržby / aktiva	0,52	0,461	0,550	0,632	0,431
x5 = oběžná aktiva / kr. dluhy	0,10	4,145	2,208	4,691	2,598
x6 = polhůtné závazky / tržby	16,8	0,000	0,000	0,000	0,000
Index IN95		3,06	3,50	5,48	4,67

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016
EBIT = výsledek hospodaření před zdaněním a úroky

Graf č. 16 – Index IN95

Zdroj: Tabulka č. 23 – Index IN95

I dle tohoto ukazatele se kondice analyzovaného podniku zdá výborná a stále se zlepšující. Nejen že překračuje dvojnásobně doporučené hodnoty, ale navíc dochází v čase ke zlepšování indexu. Velkou váhu v tomto indexu má především ukazatel rentability počítaný z celkových aktiv. Ten se na výsledku 4,67 podílel částkou 1,3. Další velký podíl v hodnotě 2,4 má ukazatel úrokového krytí, který jsme zmiňovali už v analýze rentability jako výborný. Dalším částí 0,5 do součtu přispěl ukazatel zadluženosti, který má rovněž pozitivní hodnotu. Výsledek je tedy součtem samých pozitivních trendů.

Altmanův test Z – score

Altmanův test používá především ukazatele efektivnosti, protože profesor preferoval dlouhodobý pohled. Stejně jako další bankrotní modely, nelze brát ani tento index jako test s jednoznačnou vypovídací hodnotou, protože vychází ze značně rozptýlených ukazatelů nad malou množinou podniků. Test je zaměřen na pět nezávislých ukazatelů, ze kterých je sestrojena rovnice důvěryhodnosti. Postupem času se model vyvíjel a např. profesor Synek upravil rovnici pro podmínky naší české ekonomiky. Pro tuto práci byl použit původní

Altmanův test z roku 1983 určený pro všechny podniky, které nelze zařadit do skupiny podniků s obchodovatelnými akciemi, obchodních a nevýrobních podniků nebo do skupiny začínajících společností. Ukazatel by neměl dosáhnout hodnoty méně než 1,2, protože pak se podnik pravděpodobně pohybuje v ohrožení bankrotem. Hodnota rovnice by měla dosáhnout koeficientu 2,9 a více, aby ho bylo možno považovat za zdravý podnik. I tento ukazatel se nejvíce zaměřuje na hodnocení rentability, tudíž je ovlivněn především výší vytvořeného zisku. Index těžce odhaluje problémy v likviditě, finanční stabilitě a jen velmi okrajově zahrnuje hodnocení zadluženosti.

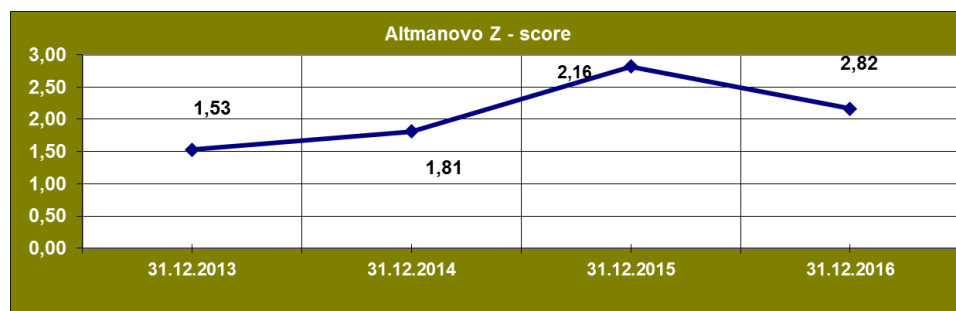
Tabulka č. 24 – Altmanův test/Z – score

Ukazatel	koef.	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
x1 = pracovní kapitál / aktiva	0,717	0,179	0,513	1,033	0,808
x2 = čistý zisk / aktiva	0,848	0,086	0,103	0,167	0,121
x3 = EBIT / aktiva	3,107	0,121	0,140	0,217	0,158
x4 = vlastní jmění / cizí zdroje	0,420	1,170	0,887	1,499	1,335
x5 = tržby / aktiva	0,998	0,461	0,550	0,632	0,431
Z-score		1,53	1,81	2,82	2,16

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

EBIT = výsledek hospodaření před zdaněním a úroky

Graf č. 17 – Altmanův test/Z – score

Zdroj: Tabulka č. 24 – Altmanův test/Z - score

Podle tohoto bankrotního testu opět společnost ve všech letech dosahuje lepší úrovně než potřebných 1,2. Navíc i zde vykazuje ukazatel vzestupný trend od 1,53 v roce 2013 k 2,16 v roce 2016. Největší podíl na tomto dobrém výsledku má ukazatel rentability, který má velkou váhu ve vzorci.

Index bonity

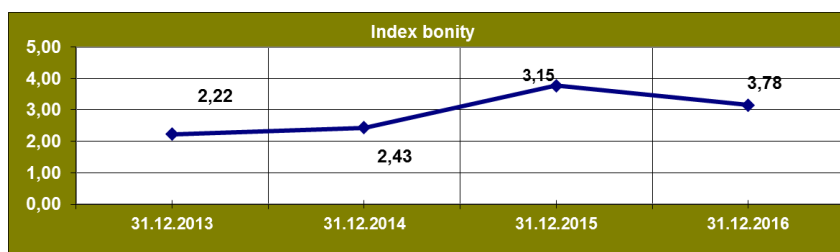
Ani tento index není vytvořen pro podmínky české ekonomiky, byl vytvořen pro společnosti v německy mluvících zemích. Hodnota ukazatele by se měla pohybovat v kladných hodnotách. Ukazatel mezi 0–1 již signalizuje problémy. Za extrémně dobrou lze považovat společnost s hodnotou ukazatele větší než 3. Na celkový výsledek výpočtu indexu má vliv to, že největší váha je opět přiřazena k ukazatelům hodnotícím výsledky hospodaření podniku. Velmi málo přihlíží k vývoji oběžných aktiv, zadluženosti nebo ukazatelům finanční stability.

Tabulka č. 25 – Index bonity

Ukazatel	koef.	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
x1 = cash flow / cizí zdroje	1,5	0,344	0,308	0,520	0,354
x2 = aktiva / cizí zdroje	0,08	2,170	1,887	2,499	2,337
x3 = zisk / aktiva	10	0,086	0,103	0,167	0,121
x4 = zisk / výnosy	5	0,112	0,125	0,201	0,211
x5 = závazky / výnosy	0,30	0,129	0,255	0,112	0,354
x6 = výnosy / aktiva	0,1	0,767	0,827	0,832	0,575
Index bonity		2,22	2,43	3,78	3,15

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech v letech 2013-2016

Graf č. 18 – Index bonity

Zdroj: Tabulka č. 25 – Index bonity

Podobné závěry jako u předchozích modelů nám nabízí i index bonity. Společnost se podle něj jeví ve výborné kondici, bez žádného rizika. I vývoj tohoto indexu má dlouhodobě výborný trend. I tento index má výrazně velkou váhu (10) na ukazatel rentability celkových aktiv, což tvoří velkou část dobrého celkového výsledku. Větší podíl proti jiným

indexům má ukazatel cash flow / cizí zdroje, který pracuje s cash flow vypočteným jako zisk po zdanění + odpisy.

Tafflerův test

Tento model opět nepatří do dílny českých autorů. Pokud ukazatel dosahuje hodnoty 0,3 a více je pravděpodobnost bankrotu nízká. Naproti tomu ukazatel menší než 0,2 již značí vysoké riziko bankrotu.

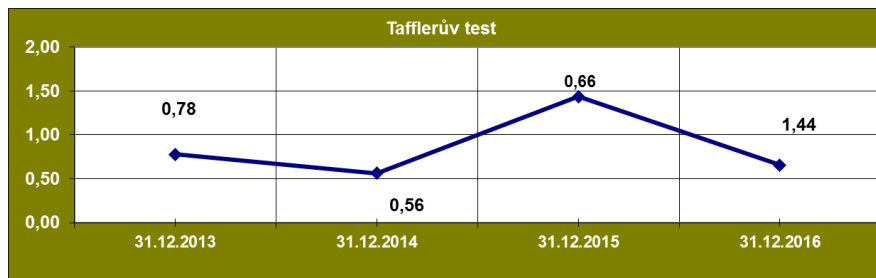
Tabulka č. 26 – Tafflerův test

Ukazatel	koef.	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
x1 = EBT / krátkodobé závazky	0,530	1,080	0,610	2,221	0,739
x2 = oběžná aktiva / cizí zdroje	0,130	0,888	0,879	1,092	1,238
x3 = krátkodobé závazky / aktiva	0,180	0,099	0,211	0,093	0,204
x4 = tržby / aktiva	0,160	0,461	0,550	0,632	0,431
TBM		0,78	0,56	1,44	0,66

Zdroj: Výroční zprávy – výkazy společnosti v letech 2013-2016

EBT = výsledek hospodaření před zdaněním

Graf č. 19 – Tafflerův test

Zdroj: Tabulka č. 26 – Tafflerův test

Stejný závěr jako všechny výše uvedené modely ukazuje i Tafflerův test, přestože jde o model v odborné literatuře považován za nejméně spolehlivý v podmínkách české ekonomiky. I tento index avizuje minimální nebezpečí bankrotu analyzované společnosti.

5 Závěr

Předkládaná práce se zabývá zhodnocením hospodaření zemědělského podniku pomocí nástrojů finanční analýzy. Konkrétně se jedná o firmu Zemědělské společnosti Blšany s. r. o. Časový horizont jsem zvolila dle dostupných finančních výkazů z veřejných zdrojů pro roky 2013-2016.

Zemědělská společnost Blšany, s. r. o. podniká v oboru zemědělská prvovýroba, která je zaměřená na rostlinnou výrobu (hlavními výrobky je řepa ozimá, pšenice ozimá, ječmen jarní sladovnický, hořčice, chmel). Další náplní je živočišná výroba masného skotu (strakatého skotu s kombinovanou užitkovostí). Analyzovaný subjekt hospodařil na konci roku 2016 3866 ha zemědělské půdy, z toho vlastnila 1108 ha, ostatní půdu si pronajímala od vlastníků půdy.

V teoretické části jsem detailně představila vybrané metody hodnocení, uvedla skupiny ukazatelů a jejich doporučené hodnoty. V tabulkovém procesoru excel jsem provedla všechny výpočty vybraných ukazatelů a graficky promítla do přehledných tabulek a grafů. Hlavním informačním zdrojem byly výroční zprávy podniku za účetní období 2013–2016, které jsou uveřejněny na internetu. Výroční zprávy popisují pozadí činnosti společnosti a obsahují nejen finanční výkazy nezbytné pro provedení finanční analýzy, tedy výkazy zisků a ztrát a rozvahu, ale také přílohu roční závěrky, která popisuje metody ocenění a uvádí bližší údaje k jednotlivým položkám výkazů.

V praktické části jsem provedla hodnocení dle vybraných metod, konkrétně horizontální a vertikální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztrát, analýza rozdílových ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů. V další části diplomové práce byly využity souhrnné indexy hodnocení a predikční modely, konkrétně Altmanův model, indexy důvěryhodnost IN95, a Kralicekův Q-test. Základním zdrojem informací pro tyto analýzy byly hlavní účetní výkazy podniku za období 2013–2016.

Pomocí horizontální a vertikální analýzy byl zjištěn vývoj zkoumaných veličin v časové posloupnosti za období 2013 – 2016. Hodnocená společnost dosahuje dle této analýzy dobrých výsledků, ve všech sledovaných letech se pohybuje tzv. v kladných číslech a

dosahuje výrazných zisků v hodnotách 16 mil. Kč v roce 2013, 20 mil. Kč v roce 2014, 34 mil. Kč v roce 2015 a konečně 31 mil. Kč v roce 2016.

V praxi se pro hodnocení častěji než celkový hospodářský výsledek po zdanění používá jiná položka výkazu zisků a ztrát, a to provozní hospodářský výsledek, který hodnotí opravdu provozní činnost, bez vlivu finančních a mimořádných nákladů a výnosů, které podnik svou činností kolikrát nemůže zcela ovlivnit (např. vývoj měnových kurzů apod.). Výše provozního hospodářského výsledku analyzované společnosti se rovněž pohybuje ve velice pěkných číslech, a postupně se tento zisk navyšuje z 22 mil. Kč v roce 2013 na 43 mil. Kč v roce 2015 a 41 mil. Kč v roce 2016.

Rozdílová analýza čistého pracovního kapitálu zhodnotila, že společnost správně využívá pro financování dlouhodobého majetku dlouhodobých zdrojů. Čistý pracovní kapitál společnosti činí – 26 mil. Kč, což znamená, že dlouhodobá aktiva v hodnotě 121 mil. Kč jsou financována dlouhodobými pasivy v hodnotě 147 mil. Kč.

Poměrová analýza ukazatelů likvidity prokázala, že společnost je zcela likvidní, má dostatek finančních i jiných dobře likvidních prostředků pro financování svých závazků. Běžná likvidita v roce 2016 dosahuje 2,27; pohotová 1,33 a peněžní 0,66. Vliv na tento pozitivní závěr má i fakt, že je částečně financována nejen z vlastních zdrojů, ale i ze zdrojů dotačních.

Analýza ukazatelů zadluženosti ukázala, že společnost se nejeví jako zadlužená a dokáže vyprodukovat dostatečné zdroje prostředků nejen na investice, odpisy, ale i případné nákladové úroky související s externím financováním. Celková zadluženost se ve sledovaných letech pohybuje v rozmezí mezi 40 – 53 %. Ukazatel úrokového krytí, který je důležitý především pro finanční instituce pro rozhodování o poskytnutí dalších úvěrů, postupně od roku 2013, kdy dosahuje hodnoty 7,9, vzrůstá na konečných 21,4 v roce 2016. Požadovaná hodnota bankami je mnohonásobně nižší, což svědčí o možnosti podniku v případě agresivnějšího a dravějšího přístupu k investiční strategii jistotu, že získat další úvěry by neměl být problém.

Prostřednictvím ukazatelů rentability bylo dokázáno, že společnost dokáže svým majitelům vyprodukovat dostatečné zisky, které jsou výrazně nad rámec běžné obchodní marže a vyplatí se dále v její hospodářské činnosti pokračovat, protože je výrazně ziskovější než jen prosté uložení finančních prostředků na účtech nebo do vkladových fondů. Rentabilita tržeb, která je porovnatelná s obchodní marží obchodních podniků (podíl mezi náklady a výnosy) roste od 19 % v letech 2013 a 2014 na krásných 26 % v roce 2015 a konečných 28 % v roce 2016.

Analýza likvidity ukazuje, že společnost dobře hospodaří se svými složkami pracovního kapitálu (zásoby, závazky, pohledávky) a nemá problém ze svého oběžného kapitálu krýt své závazky. Doba obratu zásob je stálá a odpovídá zemědělskému charakteru výroby. Tento ukazatel není srovnatelný s doporučenými hodnotami v různých odvětvích, protože je přímo závislý na typu jak živočišné tak rostlinné výroby (konkrétním životním cyklu zvířat a rostlin). V hodnoceném podniku dosahuje velice stabilních hodnot mezi 183 – 185 dny. Proti tomu doba obratu pohledávek a závazků v čase vykazuje vzestupný trend; u pohledávek od 36 dní v roce 2013 až po 131 dní v roce 2016; u závazků od 78 dní v roce 2013 po 173 dní v roce 2016. Tento trend není pozitivní, ale vzhledem k tomu, že se většina transakcí jak na odběratelské, tak na dodavatelské straně uskutečňuje mezi spřátelenými podniky nelze tento vývoj bez bližších znalostí situace hodnotit jednoznačně jako negativní. Hodnota doby obratu všech těchto složek pracovního kapitálu (zásob, pohledávek i závazků) je v roce 2016 vyšší, než je běžné, důležité však je, že doba obratu závazků je vyšší než doba obratu pohledávek, což značí, že z obdržených inkas (platby od odběratelů) je schopna krýt včas a v celé výši své závazky (platby dodavatelům).

Celkové výstupy a výsledky této dílčí analýzy byly podtrženy i hodnocením společnosti vybranými všeobecně uznávanými bonitními a bankrotními modely, které ukazují na zdravý a prosperující podnik. Podnik očividně profituje ze synergických efektů, které mu umožňují zařazení do skupiny podniků, a využívá efektivně všechny své zdroje k přeměně na žádoucí zisk.

Seznam použitých zdrojů

1. BLAHA, Z. S.; JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. Rouš. vyd. Praha: Managment Press, 2006, ISBN 8072611453
2. BREALEY, R. A.; MYERS, S. C. *Teorie a praxe firemních financí*. 1. vyd. Praha: Computer press, 2000, ISBN 8072261894
3. DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. Vyd. 1. Praha: EKOPRESS, s. r. o., 2006, ISBN 80-7261-145-3
4. DLUHOŠOVÁ, D. v. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*, 3.upr. vyd. Praha: Ekopress, 2010, ISBN 9788086929682
5. GRÜNWARD, R.: *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku, Praha "Ekopress, 2001 ISBN 80-86119-47-5*
6. GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd., Praha, Ekopress, 2007, ISBN 9788086929262
7. HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008, ISBN 9788073573928
8. KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, ISBN 9788073801748
9. KINSLINGEROVÁ, E. a kol. *Manažerské finance*. 2. Přeprac. a rozš. Vyd. Praha: C. H.Beck, 2007, ISBN 9788071799030
10. KOVANICOVÁ, D. a KOVANIC, P. *Podklady skryté v účetnictví*. 3. Aktualit. vyd. Praha: POLYGON, 1997, ISBN 80-85967-56-1.
11. KNÁPKOVÁ, A.; PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 9788024744568
12. NEUMAIEROVÁ, I. a NEUMAIER, I. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0125-1
13. NÝVLTOVÁ, R.; MARINIČ, P. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, ISBN 9788024731582
14. ROŠCHATECKÁ, E., a kolektiv 2012. *Ekonomika podniků*. 10. Vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2012. P. 209. 978-80-213-2259-2

15. RŮČKOVÁ, P., *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. Rouš. vyd. Praha: Grada, 2010, ISBN 9788024733081
16. SEDLÁČEK, J. *Cash-Flow*. Brno: Computer Press, 2003, ISBN 8072268759
17. SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1.vyd. Brno:Computer Press, 2007, ISBN 9788025118306.
18. SEDLÁČKOVÁ, H.; BUCHTA, K. *Strategická analýza*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006, ISBN 8071793671
19. SEVEROVÁ, L et al. Microeconomic aspects of government subsidies in the agricultural market. *Agricultural Economics* [on-line]. 2012, 58, 542-548, [cit. 2013-09-21]. ISSN 1805-9295. <http://www.agriculturejournals.cz/publicFiles/78752.pdf>
20. STŘELEČEK, F, LOSOSOVÁ. Economic impact of several variants of additional direct payments for the years 2005 and 2006 on Czech agriculture. *Agricultural Economics*
21. SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualit. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3494-1.
22. SYNEK, M. a kolektiv *Podniková ekonomika*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 1999, ISBN 80-7179-736-7
23. SYNEK, M.; KISLINGEROVÁ, E. a kol. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. A dopl. Vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, ISBN 9788074003363
24. SUCHÁNEK, P. *Finanční management: distanční studijní opora*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2007, ISBN 978-80-210-4277-3
25. VALACH, J. a kolektiv. 1999. *Finanční řízení podniku*. Vydání II. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 9788086929712
26. VLACH, J. a kol.; *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 1991, ISBN 978-80-247-1386-1
27. VOCHOZKA, M., MULAČ, P., a kol.; *Podniková ekonomika*, Grada Publishing a. s. Praha 2012; ISBN 978-80-247-4372
28. §18 odst..1 zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Společnosti, které splní podmínky podle §20 a §21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, tyto výkazy sestavují povinně. Jedná se o překročení alespoň

dvou z těchto tří kritérií: aktiva více než 40 mil. Kč, úhrn ročního obrátu více než 90 mil. Kč, přepočtený počet zaměstnanců vyšší než 50.

29. Zdroj: International accounting standart n. 41. Agriculture; oceňování biologických aktiv a zemědělské produkce v rámci vstupu ČR do EU

Seznam použitých internetových zdrojů

1. <http://www.vlastnicesta.cz/metody/pomerova-analyza/> [cit.2018-03-20]
2. <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/> [cit.2018-03-06]
3. <https://www.szif.cz/cs/greening/> [cit.2018-03-06]
4. <https://www.szif.cz/cs/mladyzemedelec/> [cit.2018-03-06]
5. <https://www.szif.cz/cs/vcs/> [cit.2018-03-06]
6. <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/priloha-k-ucetni-zaverce-od-roku-2016/> [cit.2018-03-06]
7. http://www.faf.cz/Cash_flow/Metody-vykazovani-cash-flow.htm/ [cit.2018-03-06]
8. <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/> [cit.2018-03-06]
9. <http://www.szif.cz/cs/szif/> [cit.2018-03-06]
10. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=558881> [cit.2018-03-05]

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Rozvaha v letech 2013-2016

Příloha č. 2 Výkaz zisků a ztrát v letech 2013-2016

Příloha č. 3 Horizontální analýza rozvahy

Příloha č. 4 Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát

Příloha č. 5 Vertikální analýza rozvahy

Příloha č. 6 Vertikální analýza výkazu zisků a ztrát

Příloha č. 7 Přehled vypočtených ukazatelů – poměrová analýza

Příloha č. 8 Statistika příjmů žádostí o přímé platby

Příloha č. 9 Porovnání rozdělení obálky na přímé platby v mld. Kč

Příloha č. 10 Plnění podmínky aktivního zemědělce

Příloha č. 11 Přehled žádostí o SAPS

Příloha č. 12 Srovnání obálek a sazeb SAPS v letech 2004 – 2017

Příloha č. 13 Srovnání obálek a sazeb pro greening v letech 2015 – 2017

Příloha č. 14 Srovnání zemědělské půdy deklarované pro SAPS dle zemědělských kultur

Příloha č. 15 Přehled žádostí o platbu pro mladé zemědělce

Příloha č. 15 Sazby PVP

Příloha č. 1 Rozvaha v letech 2013-2016

Rozvaha společnosti Zemědělská společnost Blšany s.r.o. v letech 2013 až 2016						
Ozn.	Řádek	Položka	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
	R1	Aktiva celkem	188 731	195 674	201 130	256 966
A.	R2	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	0	0	0	0
B.	R3	Stálá aktiva	111 234	104 425	112 997	120 587
B.I.	R4	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	24	0
B.II.	R5	Dlouhodobý hmotný majetek	111 141	104 332	112 880	120 503
B.III.	R6	Dlouhodobý finanční majetek	93	93	93	84
C.	R7	Oběžná aktiva	77 207	91 201	87 864	136 108
C.I.	R8	Zásoby	43 843	54 584	48 213	55 500
C.II.	R9	Dlouhodobé pohledávky	1 718	1 718	3 036	1 963
C.III.	R10	Krátkodobé pohledávky	8 646	11 343	30 972	39 739
C.IV.	R11	Finanční majetek	24 718	23 556	5 643	38 906
D	R12	Časové rozlišení	290	48	269	271
	R13	Pasíva celkem	188 731	195 674	201 130	256 966
A.	R14	Vlastní kapitál	101 770	91 970	120 643	146 820
A.I.	R15	Základní kapitál	140	140	140	140
A.II.	R16	Kapitálové fondy	6 829	6 829	6 829	6 829
A.III.	R17	Fondy ze zisku	21 600	21 600	21 600	21 600
A.IV.	R18	Výsledek hospodaření minulých let	56 997	43 201	58 400	87 074
A.V.	R19	Výsledek hospodaření (+/-)	16 204	20 200	33 674	31 177
B.	R20	Cizí zdroje	86 961	103 704	80 477	109 941
B.I.	R21	Rezervy	1 593	3 850	4 040	4 813
B.II.	R22	Dlouhodobé závazky	22 492	19 449	17 487	16 210
B.III.	R23	Krátkodobé závazky	18 628	41 302	18 732	52 381
B.IV.	R24	Bankovní úvěry a výpomoci	44 248	39 103	40 218	36 537
C.I.	R24a	Krátkodobé bankovní úvěry	7 944	7 473	7 257	6 741
	R25	Časové rozlišení	0	0	10	205

Doplňující ukazatele společnosti AL INVEST Břidličná, a.s. v letech 2013 až 2016						
Ozn.	Řádek	Položka	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
		EBIT = zisk + daň + nákladové úroky	22 846	27 327	43 668	40 604
		polhůtné závazky	0	0	0	0
		cf = hv + odpisy	29 919	31 920	41 866	38 929
		pracovní kapitál	33 861	100 473	207 735	207 735
		výnosy	144 684	161 726	167 310	147 773
		náklady	128 480	141 526	133 636	116 596

Příloha č. 2 Výkaz zisků a ztrát v letech 2013-2016

Výkaz zisků a ztrát společnosti Zemědělská společnost Bišany s.r.o. v letech 2013 až 2016						
Ozn.	Rádek	Položka	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
I.	V1	Tržby za prodej zboží	0		81	1 068
A.	V2	Náklady na prodej zboží	0		63	1 040
+	V3	Obchodní marže	0			
II.	V4	Výkony	105 098	125 848	132 321	114 677
V4a		z toho tržby			127 100	110 711
B.	V5	Výkonová spotřeba	86 997	107 613	67 623	63 185
+	V6	Přidaná hodnota	36 752	57 180	64 716	51 520
C.	V7	Osobní náklady	29 885	31 968	30 943	32 929
D.	V8	Daně a poplatky	2 112	1 738	1 965	1 797
E.	V9	Odpisy dlouhodobého majetku	13 715	11 720	8 192	7 752
III.	V10	Tržby z prodeje majetku a materiálu	2 067	2 010	2 556	1 320
F.	V11	ZC prodaného majetku a materiálu	561	862	650	700
G.	V12	Změna stavu rezerv, OP v provozní oblasti	1 593	13 178	7 724	-5 159
IV.	V13	Ostatní provozní výnosy	36 206	32 700	32 250	30 596
H.	V14	Ostatní provozní náklady	5 470	6 044	6 409	4 805
V.	V15	Převod provozních výnosů	0	0	0	0
I.	V16	Převod provozních nákladů	0	0	0	0
*	V17	Provozní výsledek hospodaření	21 689	26 380	43 639	40 612
VI.	V18	Tržby z prodeje CP a podílů				
J.	V19	Prodané cenné papíry a podíly				
VII.	V20	Výnosy z dlouhodobého fin. Majetku				
VIII.	V21	Výnosy z krátkodobého fin. Majetku				
K.	V22	Náklady z finančního majetku				
IX.	V23	Výnosy z přecenění CP a derivátů				
L.	V24	Náklady z přecenění CP a derivátů				
M.	V25	Změna stavu rezerv, OP ve finanční oblasti	138			
X.	V26	Výnosové úroky	125	23	102	39
N.	V27	Nákladové úroky	2 736	2 126	2 067	1 897
XI.	V28	Ostatní finanční výnosy	1 188	1 065	0	73
O.	V29	Ostatní finanční náklady	18	221	73	120
XII.	V30	Převod finančních výnosů				
P.	V31	Převod finančních nákladů				
*	V32	Finanční výsledek hospodaření	-1 579	-1 259	-2 038	-1 905
Q.	V33	Daň z příjmů za běžnou činnost	3 906	5 001	7 927	7 530
**	V34	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	16 204	20 120	33 674	38 707
XIII.	V35	Mimořádné výnosy		80	0	0
R.	V36	Mimořádné náklady				
S.	V37	Daň z příjmů z mimořádné činnosti				
*	V38	Mimořádný výsledek hospodaření		80		
T.	V39	Převod podílu na výsledku hospodaření				
***	V40	Výsledek hospodaření za účetní období	16 204	20 200	33 674	31 177

Příloha č. 4 Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát společnosti Bišany s.r.o. v letech 2013 až 2016										
Ozn.	Řádek	Položka	31.12.2013	31.12.2014	index 14/13	31.12.2015	index 15/14	31.12.2016	index 16/15	index 16/2013
I.	V1	Tržby za prodej zboží	0	0	x	81	x	1 068	x	x
A.	V2	Náklady na prodej zboží	0	0	x	63	x	1 040	x	x
+	V3	Obchodní marže	0	0	x	0	x	0	x	x
II.	V4	Výkony	105 098	125 848	119,74%	132 321	105,14%	114 677	91,12%	109,11%
V4a		z toho tržby	86 997	107 613	123,70%	127 100	118,11%	110 711	102,88%	127,26%
B.	V5	Výkonová spotřeba	68 346	68 668	100,47%	67 623	98,48%	63 185	92,02%	92,45%
+	V6	Přidaná hodnota	36 752	57 180	155,58%	64 716	113,18%	51 520	90,10%	140,18%
C.	V7	Osobní náklady	29 885	31 968	106,97%	30 943	96,79%	32 929	103,01%	110,19%
D.	V8	Daně a poplatky	2 112	1 738	82,29%	1 965	113,06%	1 797	103,39%	85,09%
E.	V9	Odписy dlouhodobého majetku	13 715	11 720	85,45%	8 192	69,90%	7 752	66,14%	56,52%
III.	V10	Tržby z prodeje majetku a materiálu	2 067	2 010	97,24%	2 556	127,16%	1 320	65,67%	63,86%
F.	V11	ZC prodaného majetku a materiálu	561	862	153,65%	650	75,41%	700	81,21%	124,78%
G.	V12	Změna stavu rezerv, OP v provozní oblasti	1 593	13 178	827,24%	7 724	58,61%	-5 159	-39,15%	-323,85%
IV.	V13	Ostatní provozní výnosy	36 206	32 700	90,32%	32 250	98,62%	30 596	93,57%	84,51%
H.	V14	Ostatní provozní náklady	5 470	6 044	110,49%	6 409	106,04%	4 805	79,50%	87,84%
V.	V15	Převod provozních výnosů	0	0	x	0	x	0	x	x
I.	V16	Převod provozních nákladů	0	0	x	0	x	0	x	x
*	V17	Provozní výsledek hospodaření	21 689	26 380	121,63%	43 639	165,42%	40 612	153,95%	187,25%
VI.	V18	Tržby z prodeje CP a podílů	0	0	x	0	x	0	x	x
J.	V19	Prodané cenné papíry a podíly	0	0	x	0	x	0	x	x
VII.	V20	Výnosy z dlouhodobého fin. Majetku	0	0	x	0	x	0	x	x
VIII.	V21	Výnosy z krátkodobého fin. Majetku	0	0	x	0	x	0	x	x
K.	V22	Náklady z finančního majetku	0	0	x	0	x	0	x	x
IX.	V23	Výnosy z přecenění CP a derivátů	0	0	x	0	x	0	x	x
L.	V24	Náklady z přecenění CP a derivátů	0	0	x	0	x	0	x	x
M.	V25	Změna stavu rezerv, OP ve finanční oblasti	138	0	0,00%	0	x	0	x	0,00%
X.	V26	Výnosové úroky	125	23	18,40%	102	443,48%	39	169,57%	31,20%
N.	V27	Nákladové úroky	2 736	2 126	77,70%	2 067	97,22%	1 897	89,23%	69,33%
XI.	V28	Ostatní finanční výnosy	1 188	1 065	89,65%	0	0,00%	73	6,85%	6,14%
O.	V29	Ostatní finanční náklady	18	221	1227,78%	73	33,03%	120	54,30%	666,67%
XII.	V30	Převod finančních výnosů	0	0	x	0	x	0	x	x
P.	V31	Převod finančních nákladů	0	0	x	0	x	0	x	x
*	V32	Finanční výsledek hospodaření	-1 579	-1 259	79,73%	-2 038	161,87%	-1 905	151,31%	120,65%
Q.	V33	Daň z příjmů za běžnou činnost	3 906	5 001	128,03%	7 927	158,51%	7 530	150,57%	192,78%
**	V34	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	16 204	20 120	124,17%	33 674	167,37%	38 707	192,38%	238,87%
XIII.	V35	Mimořádné výnosy	0	80	x	0	0,00%	0	0,00%	x
R.	V36	Mimořádné náklady	0	0	x	0	x	0	x	x
S.	V37	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	x	0	x	0	x	x
*	V38	Mimořádný výsledek hospodaření	0	80	x	0	0,00%	0	0,00%	x
T.	V39	Převod podílu na výsledku hospodaření	0	0	x	0	x	0	x	x
***	V40	Výsledek hospodaření za účetní období	16 204	20 200	124,66%	33 674	166,70%	31 177	154,34%	192,40%

Příloha č. 5 Vertikální analýza rozvahy

Rozvaha společnosti Zemědělská společnost Blšany s.r.o. v letech 2013 až 2016		31.12.2013		31.12.2014		31.12.2015		31.12.2016	
		index 13	index 14	index 15	index 16	index 15	index 16	index 15	index 16
Ozn.	Řádek	Položka	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	index 16
	R1	Aktiva celkem	188 731	195 674	201 130	256 966	256 966	256 966	100,00%
A.	R2	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	0	0	0	0	0	0	0,00%
B.	R3	Stálá aktiva	111 234	104 425	112 997	120 587	120 587	120 587	46,93%
B.I.	R4	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	24	0	0	0	0,00%
B.II.	R5	Dlouhodobý hmotný majetek	111 141	104 332	112 880	120 503	120 503	120 503	46,89%
B.III.	R6	Dlouhodobý finanční majetek	93	93	93	84	84	84	0,03%
C.	R7	Obežná aktiva	77 207	91 201	87 864	136 108	136 108	136 108	52,97%
C.I.	R8	Zásoby	43 843	54 584	48 213	55 500	55 500	55 500	21,60%
C.II.	R9	Dlouhodobé pohledávky	0	1 718	3 036	1 963	1 963	1 963	0,76%
C.III.	R10	Krátkodobé pohledávky	8 646	11 343	30 972	39 739	39 739	39 739	15,46%
C.IV.	R11	Finanční majetek	24 718	23 556	5 643	38 906	38 906	38 906	15,14%
D	R12	Časové rozlišení	290	48	269	271	271	271	0,11%
	R13	Pasiva celkem	188 731	195 674	201 130	256 966	256 966	256 966	100,00%
A.	R14	Vlastní kapitál	101 770	91 970	120 643	146 820	146 820	146 820	57,14%
A.I.	R15	Základní kapitál	140	140	140	140	140	140	0,05%
A.II.	R16	Kapitálové fondy	6 829	6 829	6 829	6 829	6 829	6 829	2,66%
A.III.	R17	Fondy ze zisku	21 600	21 600	21 600	21 600	21 600	21 600	8,41%
A.IV.	R18	Výsledek hospodaření minulých let	56 997	43 201	58 400	87 074	87 074	87 074	33,89%
A.V.	R19	Výsledek hospodaření (+/-)	16 204	20 200	33 674	31 177	31 177	31 177	12,13%
B.	R20	Cizí zdroje	86 961	103 704	80 477	109 941	109 941	109 941	42,78%
B.I.	R21	Rezervy	1 593	3 850	4 040	4 813	4 813	4 813	1,87%
B.II.	R22	Dlouhodobé závazky	22 492	19 449	17 487	16 210	16 210	16 210	6,31%
B.III.	R23	Krátkodobé závazky	18 628	41 302	18 732	52 381	52 381	52 381	20,38%
B.IV.	R24	Bankovní úvěry a výpomoci	44 248	39 103	40 218	36 537	36 537	36 537	14,22%
C.I.	R25	Časové rozlišení	0	0	10	205	205	205	0,08%

Příloha č. 6 Vertikální analýza výkazu zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát společnosti Zemědělská společnost Blšany s.r.o. v letech 2013 až 2016										
Ozn.	Řádek	Položka	31.12.2013	index 13	31.12.2014	index 14	31.12.2015	index 15	31.12.2016	index 16
I.	V1	Tržby za prodej zboží	0	0,00%	0	0,00%	81	0,05%	1 068	0,72%
A.	V2	Náklady na prodej zboží	0	0,00%	0	0,00%	63	0,05%	1 040	0,89%
+	V3	Obchodní marže	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
II.	V4	Výkony	105 038	72,64%	125 848	77,82%	132 321	79,09%	114 677	77,60%
V4a		z toho tržby	86 997	60,13%	107 613	66,54%	127 100	75,97%	110 711	74,92%
B.	V5	Výkonová spotřeba	68 346	53,20%	68 668	48,52%	67 623	50,60%	63 185	54,19%
+	V6	Přidaná hodnota	36 752	25,40%	57 180	35,36%	64 716	38,68%	51 520	34,86%
C.	V7	Osobní náklady	29 885	23,26%	31 968	22,59%	30 943	23,15%	32 929	28,24%
D.	V8	Daně a poplatky	2 112	1,64%	1 738	1,23%	1 965	1,47%	1 797	1,54%
E.	V9	Odpisy dlouhodobého majetku	13 715	10,67%	11 720	8,28%	8 192	6,13%	7 752	6,65%
III.	V10	Tržby z prodeje majetku a materiálu	2 067	1,43%	2 010	1,24%	2 556	1,53%	1 320	0,89%
F.	V11	ZC prodaného majetku a materiálu	561	0,44%	862	0,61%	650	0,49%	700	0,60%
G.	V12	Změna stavu rezerv, OP v provozní oblasti	1 593	1,24%	13 178	9,31%	7 724	5,78%	-5 159	-4,42%
IV.	V13	Ostatní provozní výnosy	36 206	25,02%	32 700	20,22%	32 250	19,28%	30 596	20,70%
H.	V14	Ostatní provozní náklady	5 470	4,26%	6 044	4,27%	6 409	4,80%	4 805	4,12%
V.	V15	Převod provozních výnosů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V16		Převod provozních nákladů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
*	V17	Provozní výsledek hospodaření	21 689	14,99%	26 380	16,31%	43 639	26,08%	40 612	27,48%
VI.	V18	Tržby z prodeje CP a podílů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V19		Prodané cenné papíry a podíly	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VII.	V20	Výnosy z dlouhodobého fin. Majetku	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VIII.	V21	Výnosy z krátkodobého fin. Majetku	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V22		Náklady z finančního majetku	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
IX.	V23	Výnosy z přecenění CP a derivátů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V24		Náklady z přecenění CP a derivátů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
M.	V25	Změna stavu rezerv, OP ve finanční oblasti	138	0,11%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
X.	V26	Výnosové úroky	125	0,09%	23	0,01%	102	0,06%	39	0,03%
N.	V27	Nákladové úroky	2 736	2,13%	2 126	1,50%	2 067	1,55%	1 897	1,63%
XI.	V28	Ostatní finanční výnosy	1 188	0,82%	1 065	0,66%	0	0,00%	73	0,05%
O.	V29	Ostatní finanční náklady	18	0,01%	221	0,16%	73	0,05%	120	0,10%
XII.	V30	Převod finančních výnosů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
P.	V31	Převod finančních nákladů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
*	V32	Finanční výsledek hospodaření	-1 579	-1,09%	-1 259	-0,78%	-2 038	-1,22%	-1 905	-1,29%
Q.	V33	Daň z příjmů za běžnou činnost	3 906	3,04%	5 001	3,53%	7 927	5,93%	7 530	6,46%
**	V34	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	16 204	11,20%	20 120	12,44%	33 674	20,13%	38 707	26,19%
XIII.	V35	Mimořádné výnosy	0	0,00%	80	0,05%	0	0,00%	0	0,00%
R.	V36	Mimořádné náklady	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
S.	V37	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
*	V38	Mimořádný výsledek hospodaření	0	0,00%	80	0,05%	0	0,00%	0	0,00%
T.	V39	Převod podílu na výsledku hospodaření	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
***	V40	Výsledek hospodaření za účetní období	16 204	11,20%	20 200	12,49%	33 674	20,13%	31 177	21,10%
Základna pro analýzu										
Ozn.	Řádek	Položka	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016				
		VÝNOSY	144 684	161 726	167 310	147 773				
		NAKLADY	128 480	141 526	133 636	116 596				

Příloha č. 7 Přehled vypočtených ukazatelů – poměrová analýza

Číslo	Kategorie	Název ukazatele	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
1	Stabilita	Podkapitalizování	0,90	0,94	0,82	0,74
2	Likvidita	Běžná likvidita	2,91	1,83	3,26	2,27
3	Likvidita	Pohotová likvidita	1,26	0,72	1,41	1,33
4	Likvidita	Peněžní likvidita	0,93	0,48	0,22	0,66
5	Zadluženost	Celková zadluženost	46%	53%	40%	43%
6	Zadluženost	Zadluženost vlastního kapitálu	85%	113%	67%	75%
7	Zadluženost	Úrokové krytí	7,9	12,4	21,1	21,4
8	Rentabilita	Rentabilita majetku	11%	13%	22%	16%
9	Rentabilita	Rentabilita vlastního kapitálu	16%	22%	28%	21%
10	Rentabilita	Rentabilita tržeb	19%	19%	26%	28%
11	Aktivita	Doba obratu stálých aktiv	467	354	324	398
12	Aktivita	Doba obratu zásob	184	185	138	183
13	Aktivita	Doba obratu pohledávek	36	38	89	131
14	Aktivita	Doba obratu závazků	78	140	54	173

Příloha č.8 Statistika příjmu žádostí o přímé platby

	Rok	Počet žadatelů	ha/VDJ	Sazba v Kč/ha/VDJ
SAPS	2017	29 905	3 546 080	3 378
	2016	29 671	3 547 980	3 515
	2015	29 030	3 545 289	3 544
Greening	2017	29 905	3 546 080	1 853
	2016	29 671	3 547 980	1 928
	2015	29 030	3 545 289	1 944
Mladý zemědělec	2017	4 289	84 364	844
	2016	4 273	84 475	879
	2015	3 890	77 660	886
Brambory pro výrobu škrobu	2017	307	5 952	13 743
	2016	279	5 229	16 269
	2015	268	4 972	17 216
Chmel	2017	117	5 123	15 965
	2016	115	4 947	17 194
	2015	112	4 931	17 357
Ovoce v. v. p.¹	2017	288	5 319	12 933
	2016	269	5 165	13 850
	2015	266	5 241	13 734
Ovoce v. p.²	2017	300	3 456	7 941
	2016	291	3 359	8 495
	2015	280	3 025	9 492
Zelenina v. v. p.¹	2017	299	7 242	11 462
	2016	293	7 170	12 040
	2015	274	6 588	13 184
Zelenina v. p.²	2017	132	3 238	4 084
	2016	115	2 749	5 003
	2015	125	3 778	3 662
Konzumní brambory	2017	615	10 072	4 777
	2016	621	10 231	4 891
	2015	521	9 303	5 412
Cukrová řepa	2017	889	66 206	6 540
	2016	838	60 609	7 430
	2015	800	57 545	7 874
Bílkovinné plodiny	2017	3 660	146 554	2 990
	2016	3 376	140 149	3 255
	2015	2 954	123 786	3 711
Tele masného typu	2017	6 021	73 688	8 560
	2016	5 646	70 544	9 313
	2015	5 180	66 179	10 002

Dojnice	2017	1 826	363 139	3 597
	2016	1 889	369 709	3 680
	2015	1 899	372 601	3 679
Ovce a kozy	2017	2 900	21 656	3 403
	2016	2 858	21 774	3 525
	2015	2 712	21 068	3 670

Pozn. ¹ Velmi vysoká pracnost; ² Vysoká pracnost

Příloha č.9 Porovnání rozdělení obálky na přímé platby v mld. Kč

Rok	Převod mezi pilíři	Obálka PP	Obálka SAPS	Obálka Greening	Obálka MZ	Obálka VCS	Obálka PVP
2017	0,8	21,9	11,9	6,6	0,07	3,3	0,7
2016	0,8	22,8	12,4	6,8	0,07	3,4	0,8
2015	0,8	22,9	12,6	6,9	0,07	3,4	0,8

Pozn. PP – přímé platby, SAPS – jednotná platba na plochu, MZ – platba pro mladé zemědělce, VCS – dobrovolná podpora vázaná na produkci, PVP – přechodná vnitrostátní podpora

Příloha č.10 Plnění podmínky aktivního zemědělce

Rok	2017	2016	2015
Celkový počet žadatelů, u kterých byl vyhodnocen AZ	29 967	29 822	29 070
Počet AZ s negativní činností:			
- letiště	31	32	36
- železnice	0	2	2
- vodárny	64	58	73
- služby v nemovitostech	516	463	579
- rekreační a sportovní areály	157	134	465
Počet AZ s výjimkou z negativní činnosti	922	735	632
Počet AZ dokládajících zprávu auditora	604	526	525
Počet AZ v limitu do 5 000 €	17 720	17 622	17 541
Počet AZ s testem 5 % přímých plateb	592	516	527
Počet AZ s testem 1/3	8	10	527

Pozn. AZ – aktivní zemědělec

Příloha č.11 Přehled žádostí o SAPS

Rok	2017	2016	2015
Celkový počet žadatelů	29 905	29 671	29 030
Celková výměra deklarovaná pro SAPS v ha	3 546 080	3 547 980	3 545 289
Celková částka SAPS v Kč	11 977 702 352	12 469 516 891	12 587 037 260
Výše degressivity v Kč	-	121 408 856	125 136 541

Příloha č.12 Srovnání obálek a sazeb SAPS v letech 2004 – 2017

Rok	Nařízení vlády	Obálka (mil. EUR)	Sazba (EUR/ha)	Směnný kurz (CZK/EUR)	Sazba (CZK/ha)
2004	243/2004	198,94	56,41	32,45	1 830,40
2005	144/2005	249,296	71,42	29,55	2 110,70
2006	144/2005	310,457	88,89	28,32	2 517,80
2007	47/2007	355,384	101,4	27,53	2 791,50
2008	47/2007	437,762	124,16	24,66	3 072,20
2009	47/2007	517,895	147,43	25,16	3 710,00
2010	47/2007	581,177	165,07	24,6	4 060,80
2011	47/2007	667,365	189,32	24,75	4 686,50
2012	47/2007	755,659	214,28	25,14	5 387,30
2013	47/2007	832,828	235,86	25,73	6 068,88
2014	47/2007	773,751	218,08	27,5	5 997,23
2015	50/2015	462,139	130,35	27,187	3 543,91
2016	50/2015	461,694	130,07	27,021	3 514,54
2017	50/2015	461,017	130,01	25,981	3 377,73

Poznámky: Ke snížení vnitrostátního stropu na SAPS od roku 2015 došlo v důsledku převodu části finančních prostředků v rámci přímých plateb na greeningovou platbu, VCS a platbu pro mladé zemědělce.

Příloha č.13 Srovnání obálek a sazeb pro greening v letech 2015 – 2017

Rok	Nařízení vlády	Obálka (mil. EUR)	Sazba (EUR/ha)	Směnný kurz (CZK/EUR)	Sazba (CZK/ha)
2015	50/2015	253,456	71,49	27,187	1 943,62
2016	50/2015	253,212	71,35	27,021	1 928,43
2017	50/2015	252,960	71,34	25,981	1 853,35

Příloha č.14 Srovnání zemědělské půdy deklarované pro SAPS dle zemědělských kultur

	Rok	Orná půda			Trvalý travní porost			
		Standardní orná půda	Travní porost	Úhor				
Počet žadatelů	2017	19 320	5 608	1 091	23 095			
	2016	19 339	4 564	1 231	22 628			
	2015	19 166	4 726	1 674	21 898			
Výměra v ha	2017	2 470 228	27 850	9 126	991 694			
	2016	2 483 008	20 765	11 584	982 343			
	2015	2 482 912	24 384	16 812	971 410			
Trvalá kultura								
	Rok	Vinice	Chmelnice	Ovocný sad	Školka	Rychle rostoucí dřeviny	Jiná trvalá kultura	Zalesněná půda po r. 2008
Počet žadatelů	2017	1 024	119	1 476	233	558	2 799	273
	2016	995	117	1 537	198	545	2 286	273
	2015	992	115	1 692	192	528	1 891	551
Výměra v ha	2017	14 377	5 258	15 535	2 162	2 670	4 389	711
	2016	14 082	5 090	15 749	2 361	2 695	4 264	962
	2015	14 161	4 960	17 255	2 345	2 555	3 598	930

Příloha č.15 Sazby PVP

Sektor	2015	2016	2017
Zemědělská půda	192,17 Kč/ha	178,32 Kč/ha	159,25 Kč/ha
Chmel	5 172,99 Kč/ha	4 845,07 Kč/ha	4 370,55 Kč/ha
Brambory na škrob	1 746,72 Kč/t	1 621,74 Kč/t	1 449,39 Kč/t
Přezvýkavci	101,63 Kč/VDJ	95,40 Kč/VDJ	85,65 Kč/VDJ
KBTPM	131,63 Kč/VDJ	121,28 Kč/VDJ	100,93 Kč/VDJ
Ovce/kozy	61,17 Kč/VDJ	57,47 Kč/VDJ	50,43 Kč/VDJ

